

Nr 3 (68) wrzesień 2020

ISSN 2545-3017

informator

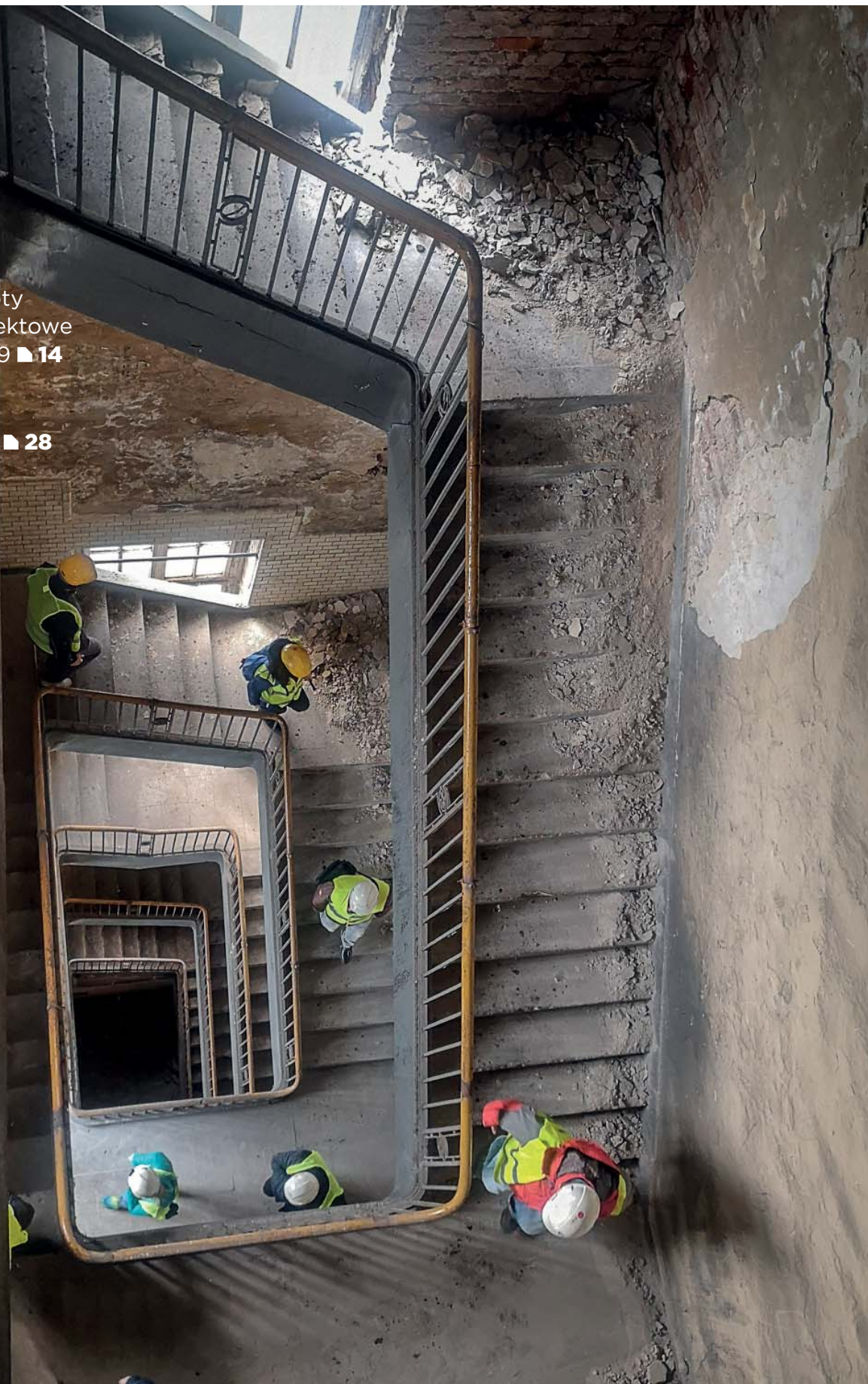
Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

covid-19

Zmiana umowy na roboty
budowlane i prace projektowe
ze względu na COVID-19 ■ 14

wydarzenia

Nieboczowy „na nowo” ■ 28

Koleżanki i Koledzy, Członkowie ŚOIIB

Przypominamy, że ze względu na utrudnienia związane z epidemią koronawirusa COVID-19, Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa uruchomiła telefoniczne dyżury przewodniczących organów statutowych. Przypominamy także o możliwości telefonicznego uzyskania pomocy technicznej i prawnej. Tabela poniżej zawiera terminy dyżurów.

Imię i nazwisko, funkcja	Dzień, godzina
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŚOIIB – koordynator Elżbieta Godziesza	w każdy czwartek od 12.00 do 14.00
Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ŚOIIB Krzysztof Ciesiński	w każdy czwartek od 14.00 do 17.00
Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚOIIB Franciszek Buszka	622 w każdą środę od 13.00 do 15.00
Sekretarz Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚOIIB Zbigniew Herisz	w każdy poniedziałek od 11.00 do 14.00
PORADY TECHNICZNE	
Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Rady ŚOIIB Andrzej Nowak	w każdy wtorek od 12.00 do 15.00
Kontakt telefoniczny nr 32 2554552, 32 2298087, 32 6080722, 32 6080723, wewn. 40.	

Imię i nazwisko, funkcja	Dzień, godzina
Radca prawny Maria Wójcik	w każdy czwartek 12.00 do 15.00
Radca prawny Dominik Adamczyk	w każdą środę 13.00 do 16.00 w każdy piątek 13.00 do 16.00
Adwokat Karol Urban	w każdy poniedziałek 13.00 do 16.00 w każdy czwartek 15.00 do 18.00
Kontakt telefoniczny nr 32 2554552, 32 2298087, 32 6080722, 32 6080723, wewn. 39.	

Koleżanki i Koledzy

Niestety wirus nie odpuszcza. Wydawało nam się, że przyzwyczailiśmy się już z nim żyć i sytuacja wraca do normy, ale on zaatakował ponownie, a wirusolodzy ostrzegają przed jeszcze większym atakiem jesienią.

Z tego powodu nie odbędą się niestety tradycyjne Regionalne Dni Inżyniera Budownictwa organizowane każdego roku przez nasze Placówki Terenowe. Wiem jak bardzo każdemu z nas brakuje spotkań i wspólnego biesiadowania, ale to właśnie tego typu zgromadzenia stanowią największe zagrożenie zarażenia wirusem. Kontynuujemy natomiast wszystkie przedsięwzięcia niewymagające bezpośredniego kontaktu większej grupy osób, m.in. konkursy: „Inżynier Roku”, „Fotografujemy Budownictwo” i „Nowoczesny Inżynier”. Organizacja turnieju brydżowego dla członków ŚOIIB i ogólnopolskich mistrzostw w brydżu sportowym dla członków PIIB, planowanych jesienią i zimą, zależeć będzie od sytuacji epidemicznej w kraju.

Z powodu wirusa od marca 2020 prowadzimy szkolenia tylko w trybie on-line. Forma ta cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. W szkoleniach z prawa budowlanego i pochodnych,

organizowanych przez naszą Izbę i inne izby okręgowe na platformie PIIB, wzięło udział już 3600 członków ŚOIIB (średnio 63 na szkolenie) i 270 w szkoleniach „miękkich”. Prowadzenie szkoleń technicznych w trybie on-line rozpoczęły również Oddziały PZITB w Bielsku-Białej, Częstochowie i Katowicach oraz Oddział PZITS w Katowicach. Niestety zainteresowanie nimi jest dużo mniejsze. W szkoleniach organizowanych przez PZITB wzięło udział średnio 20 członków i 14 w organizowanych przez PZITS. Od jesieni szkolenia w trybie on-line rozpoczną również SEP. Członkowie, którzy nie mogli wziąć udziału w szkoleniach on-line, mają możliwość odsłuchania ich w czasie retransmisji. Informacje o wszystkich szkoleniach zamieszczamy na naszej stronie internetowej.

Bardzo dużym wyzwaniem dla Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚOIIB jest zorganizowanie dwóch sesji egzaminacyjnych na uprawnienia budowlane. Do przeprowadzenia egzaminów jesteśmy zobowiązani ustawowo. Egzaminy sesji wiosennej zostały przełożone na wrzesień, a sesji jesiennej na grudzień. W dniu 4 września 2020 do egzaminu pisemnego przystąpi 450 osób. Jesteśmy przygoto-

■ Roman Karwowski
przewodniczący Rady ŚOIIB

wani do przeprowadzenia tak wielkiego przedsięwzięcia z zachowaniem niezbędnych warunków bezpieczeństwa. Egzamin odbędzie się w dwóch turach, o godzinie 9:00 i 14:00 w 13 salach z zachowaniem dystansu 2 m. Każdy zdający będzie zobowiązany do noszenia maseczki lub przyłbicy oraz do podpisania oświadczenia, że przystępując do egzaminu zobowiązuje się zachować wszelkie zasady bezpieczeństwa i wytyczne obowiązujące w okresie trwania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego.

Przypominam, że Komisja Prawno-Regulaminowa PIIB przygotowała poradnik omawiający zmiany w wykonywaniu zawodu inżyniera budownictwa po 19 września 2020, wynikające z wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane. Jest on dostępny na stronie internetowej PIIB oraz w miesięczniku „Inżynier Budownictwa” i będzie na bieżąco aktualizowany. ■

Roman Karwowski

W NUMERZE

spis treści

- 3 Słowo przewodniczącego Rady ŚIOIIB
- 4 Spis treści, rzecznik prasowy ŚIOIIB

informacje

- 6 Kalendarium
- 10 XIX Zjazd Sprawozdawczy ŚIOIIB
- 13 XIX Krajowy Zjazd Sprawozdawczy PIIB

covid-19

- 14 Zmiana umowy na roboty budowlane i prace projektowe ze względu na COVID-19

prawo dla inżyniera

- 18 Utrzymanie budynków mieszkalnych – roboty budowlane remontowe i konserwacyjne

ubezpieczenia

- 24 Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców i jej ubezpieczenie

wydarzenia

- 28 Nieboczowy „na nowo”
- 36 Route 66
- 43 Odeszli...

■ Tomasz Radziewski
rzecznik prasowy ŚIOIIB

Prezentujemy Państwu najnowszy numer Informatora, w którym zapraszamy między innymi do lektury artykułu w ramach cyklu „COVID-19”, bowiem koronawirus jest swoistym znakiem czasów.

Tym razem przyjrzymy się zagadnieniu dotyczącemu zmiany umowy na roboty budowlane i prace projektowe ze względu na COVID-19.

W naszym cyklu „Prawo dla inżyniera” mają Państwo okazję zapoznać się z tematem utrzymania budynków mieszkalnych. Autorka artykułu przybliży czytelnikom przepisy prawa dotyczące zasad właściwego użytkowania tych budynków.

Zapraszamy również do lektury ciekawych artykułów zamieszczonych w naszej stałej rubryce „Wydarzenia”. Pierwszy z nich jest prezentacją niezwykle przedsięwzięcia, jakim było przeniesienie wsi Nieboczowy w związku budową zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Drugi to relacja z wakacyjnej podróży przez Stany Zjednoczone legendarną trasą „Route 66”.

Zapraszamy do lektury. ■

NA OKŁADCE:

„Schodami w dół”, EC Szombierki Bytom, autorka Anna Przywara

I miejsce w Konkursie „Fotografujemy Budownictwo 2019” w kategorii „Śląsk”

Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
organizuje

Konkurs „Inżynier Roku 2019”

Organizowany po raz drugi konkurs adresowany jest do członków ŚIOIIB i dotyczy obiektów zaprojektowanych lub zrealizowanych na terenie kraju.

Konkurs przeprowadzony będzie w trzech kategoriach:

kategoria 1 – PROJEKTANT ROKU

kategoria 2 – KIEROWNIK BUDOWY ROKU

kategoria 3 – INSPEKTOR NADZORU ROKU

Tytuł „Inżynier Roku” może być przyznany w kategoriach:

A - obiekty kubaturowe i inne inżynierskie

B - obiekty liniowe (infrastruktura)

Wnioski zgłoszeniowe (w formie pisemnej) należy składać lub nadsyłać w terminie

od 1 kwietnia do 30 września 2020.

Wyłonienie zwycięzców przez Komisję Konkursową nastąpi do 30 listopada 2020.

Uczestnikami konkursu mogą być wyłącznie czynni członkowie ŚIOIIB w Katowicach, którzy uczestniczyli w projektowaniu lub realizacji obiektu budowlanego.

Wnioski należy składać w siedzibie Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Katowicach przy ulicy Adama 1b lub w Placówkach Terenowych ŚIOIIB, albo pocztą elektroniczną.

Regulamin konkursu znajduje się na stronie ŚIOIIB: **www.slk.piib.org.pl**

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONKURSIE

KALENDARIUM WYDARZEŃ

W związku z utrzymującym się w kraju stanem epidemii COVID-19, wiele wydarzeń w miesiącach maj – lipiec 2020 odbywało się nadal w trybie zdalnym, m.in. zjazdy sprawozdawcze ŚIOIB i PIIB, szkolenia i posiedzenia większych grup członków ŚIOIB, lub zostało odwołanych.

20.05.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚIOIB.

Szkolenie nt. „Zawiadomienie o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie. Procedury wymagane przy zakończeniu budowy i przekazaniu obiektu budowlanego do użytkowania w świetle ustawy Prawo budowlane, z uwzględnieniem nowelizacji ustawy Prawo budowlane, która wejdzie w życie 19 września 2020 roku, a także z uwzględnieniem przepisów związanych rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2” prowadził mgr inż. Tomasz Radziewski, odpowiadając również na pytania uczestników zapisane na czacie. W szkoleniu uczestniczyło 531 osób, w tym 110 członków ŚIOIB.

21.05.2020

Spotkanie w sprawie szkoleń typu webinar prowadzonych przez stowarzyszenia naukowo-techniczne.

Spotkanie w siedzibie ŚIOIB, którego celem było omówienie zasad dofinansowania uczestnictwa członków ŚIOIB w szkoleniach technicznych on-line organizowanych przez śląskie oddziały stowarzyszeń naukowo-technicznych, prowadził przewodniczący Rady ŚIOIB Roman Karwowski. W spotkaniu uczestniczyli reprezentanci oddziałów PZITB i PZITS, które zaoferowały organizację takich szkoleń; były to oddziały PZITB z Katowic, Bielska-Białej i Częstochowy oraz oddział PZITS z Katowic.

27.05.2020

Posiedzenie Krajowej Rady PIIB w formie wideokonferencji. Podczas obrad omawiano m.in. o przygotowania do XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB i zmiany w obowiązujących regulaminach dotyczących funkcjonowania krajowych i okręgowych organów statutowych. Program obrad prowadzonych przez prezesa KR PIIB Zbigniewa Kledyńskiego obejmował, oprócz spraw porządkowych związanych z realizacją planu posiedzenia, następujące zagadnienia:

- podjęcie uchwały w sprawie zwołania XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB,
- przyjęcie projektów porządku oraz regulaminu obrad XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB,
- przyjęcie projektu budżetu PIIB na rok 2021,
- przyjęcie projektu zmian w Statucie samorządu zawodowego inżynierów budownictwa,
- przyjęcie projektów zmian w regulaminach krajowych oraz okręgowych organów statutowych, tj.: Krajowej Rady, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, okręgowych rad, okręgowych komisji rewizyjnych, okręgowych komisji kwalifikacyjnych, okręgowych sądów dyscyplinarnych oraz okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej,
- przyjęcie projektu zmian w regulaminie podnoszenia kwalifikacji zawodowych stanowiącym załącznik do

Uchwały nr 28/18 XVII Krajowego Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego PIIB,

- podjęcie uchwały w sprawie wniosków i zaleceń z kontroli przeprowadzonych przez Krajową Komisję Rewizyjną,
- powołanie Komisji ds. BIM – uchwała w tej sprawie została podjęta na następnym posiedzeniu.

Spowodowane pandemią Covid-19 podjęcie uchwały w sprawie zwołania XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB w trybie zdalnym w dniach 17-20 czerwca 2020, wiązało się z uchyleniem uchwały nr 14/R/19 Krajowej Rady PIIB z dnia 16 października 2019 r. w sprawie zwołania tego zjazdu w dniach 19-20 czerwca 2020 r. w trybie stacjonarnym. Również z pandemią wiązały się zapisy w projektach zmian Statutu PIIB i regulaminów.

28.05.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚIOIB.

Tematem szkolenia było „Stosowanie przepisów przeciwpożarowych i ich interpretacja w trakcie współpracy pomiędzy inwestorem, projektantem i rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych w procesie projektowania nowych oraz przeprojektowywania istniejących budynków”, a prelegentem - st. bryg. mgr inż. Mariusz Karolczyk, rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, naczelnik Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach. W szkoleniu uczestniczyło 460 osób, w tym 85 członków ŚIOIB.

29.05.2020

Rozpoczęcie XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚIOIB on-line na platformie internetowej PIIB; więcej na str. 10.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

02.06.2020

Posiedzenie Komisji Ustawicznego Doskonalenia Zawodowego KR PIIB w trybie wideokonferencji.

Podczas obrad, które prowadził przewodniczący komisji Adam Rak, podejmowano temat szkoleń on-line w związku z zawieszeniem szkoleń w systemie audytoryjnym z powodu sytuacji epidemicznej. Mazowiecka OIIB jako pierwsza wprowadziła na swojej platformie internetowej szkolenia webinar, udostępniając je członkom okręgowych izb z całego kraju. Od połowy kwietnia do organizacji tego typu szkoleń przystąpiła Śląska OIIB, następnie Łódzka, Podkarpacka, Opolska i Lubelska OIIB. Dzięki portalowi PIIB szkolenia on-line są dostępne dla wszystkich członków PIIB, potrzebna jest więc koordynacja planowanych szkoleń. Omówiono także szkolenia e-learningowe i propozycję nowych tematów, szkolenia zamieszczane na portalach izb okręgowych oraz prenumeratę czasopism technicznych. W posiedzeniu uczestniczyła z ŚIOIB Katarzyna Seweryn.

03.06.2020

Zakończenie XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚIOIB; więcej na str. 10.

04.06.2020

Posiedzenie Prezydium Rady ŚIOIB w siedzibie ŚIOIB.

Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:

- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady,
- informację o stanie środków finansowych ŚIOIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚIOIB,
- informację o pracach i ustaleniach podjętych na posiedzeniu Krajowej Rady PIIB oraz Prezydium KR PIIB,
- omówienie przebiegu XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚIOIB oraz wniosków złożonych przez delegatów podczas zjazdu i skierowanych do rozpatrzenia przez Radę ŚIOIB,
- omówienie propozycji zasad dofinansowania przez ŚIOIB szkoleń seminaryjnych o tematyce technicznej realizowanych stowarzyszenia naukowo-techniczne; podjęcie uchwały,

- relację z dotychczasowych działań w zakresie pomocy finansowej dla członków ŚIOIB,
- informację o wystąpieniach do ŚIOIB o wsparcie finansowe bądź rzeczowe do imprez okolicznościowych.

10.06.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚIOIB.

Kolejne szkolenie zorganizowane przez ŚIOIB na platformie PIIB dla członków wszystkich okręgowych izb, prowadził mgr inż. geodeta Mirosław Puzia, wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego ŚUW w Katowicach, na temat „Geodezyjna obsługa inwestycji po nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy Prawo budowlane”. W szkoleniu uczestniczyło 251 członków PIIB, w tym 50 członków ŚIOIB.

15.06.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚIOIB.

Szkolenie nt. „Urządzenie piorunochronne z wykorzystaniem elementów naturalnych - uproszczenia w procesie inwestycyjnym” prowadził mgr inż. Krzysztof Wincencik, absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Krakowskiej, specjalizujący się w ochronie odgromowej i przepięciowej, aktualnie dyrektor techniczny f-my DEHN POLSKA. W szkoleniu uczestniczyło 338 członków PIIB, w tym 53 członków ŚIOIB.

16.06.2020

Posiedzenie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej PIIB w trybie wideokonferencji.

W posiedzeniu uczestniczyli przewodniczących okręgowych komisji kwalifikacyjnych wraz z członkami Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej. Najważniejszym tematem było wspólne przedyskutowanie i przyjęcie strategii przeprowadzenia XXXV sesji egzaminacyjnej w związku z panującą w kraju sytuacją epidemiologiczną. Prowadzący posiedzenie przewodniczący Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Krzysztof Latoszek przedstawił rozwiązania prawne, pozwalające na bezpieczne przeprowadzenie sesji egzaminacyjnych w terminach: 4 września oraz 4 grudnia 2020 r., z zachowaniem aktualnych przepisów i reguł, obowiązującego reżimu sanitarnego, zgodnie z opinią radcy prawnego Krzysztofa Zajęca opracowaną na zlecenie KKK. Przewodniczący OKK omówili stan przygotowań do przeprowadzenia XXXV sesji egzaminacyjnej w poszczególnych okręgowych komisjach kwalifikacyjnych i wskazali problemy organizacyjne, wynikające ze stanu pandemii. omówiono stan przygotowań do sesji wrześniowej w części, za którą odpowiedzialna jest Krajowa Komisja Kwalifikacyjna. Zapoznano uczestników obrad z poziomem zasobów bazy pytań egzaminacyjnych oraz aktualnymi możliwościami wykorzystania systemu SESZAT, wspierającego obsługę egzaminów w trybie on-line.

17.06.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚIOIB.

Wykładowcą kolejnego szkolenia był mgr inż. Tomasz Radziewski, który mówił o zmianach w przepisach prawa budowlanego, w związku z wejściem w życie od 19 września 2020 Ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw. W szkoleniu uczestniczyło 789 członków PIIB, w tym 175 członków ŚIOIB.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

17.06.2020

Rozpoczęcie XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB w trybie zdalnym, na platformie internetowej PIIB; więcej na str. 13.

18.06.2020

Posiedzenie Rady ŚOIIB w formie wideokonferencji. Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:

- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady; podjęcie uchwały,
- informację o stanie środków finansowych ŚOIIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚOIIB,
- informację o pracach i ustaleniach podjętych na posiedzeniu Krajowej Rady PIIB,
- omówienie przebiegu XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚOIIB,
- omówienie propozycji rozpatrzenia wniosków złożonych przez delegatów podczas zjazdu; podjęcie stosownej uchwały,
- omówienie propozycji zasad dofinansowania przez ŚOIIB szkoleń seminaryjnych o tematyce technicznej realizowanych stowarzyszenia naukowo-techniczne; podjęcie uchwały,
- informację nt. podpisania Porozumienia o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską a Śląską OIIB,
- relację z dotychczasowych działań dotyczących pomocy dla członków ŚOIIB.

20.06.2020

Zakończenie XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB; więcej na str. 13.

24.06.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚOIIB.

Szkolenie nt. „Rola organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w procesie inwestycyjno-budowlanym” prowadziła mgr inż. Anna Gogola, kierownik Oddziału Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Katowicach. W szkoleniu uczestniczyło 198 członków PIIB, w tym 26 członków ŚOIIB.

25.06.2020

Posiedzenie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚOIIB w trybie on-line.

Podczas posiedzenia, które prowadził przewodniczący OKK Franciszek Buszka, omówiono przebieg postępowania kwalifikacyjnego w wiosennej sesji egzaminacyjnej 2020 oraz przygotowanie zestawów pytań dla potrzeb

egzaminu na uprawnienia budowlane. Członkowie komisji zapoznali się również z informacją z posiedzenia Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej PIIB 16 czerwca 2020.

25.06.2020

Posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej ŚOIIB w siedzibie ŚOIIB.

Przewodnicząca OKR Elżbieta Bryła-Kluczyńska przekazała informacje nt. działalności ŚOIIB w okresie epidemii oraz przebiegu XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚOIIB i XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB. Podczas posiedzenia omówiono i przyjęto harmonogram posiedzeń i kontroli planowanych w II półroczu 2020 roku oraz omówiono wnioski o przyznanie Odznak Honorowych PIIB dla członków organów statutowych i podjęto w tej sprawie uchwałę.

25.06.2020

Posiedzenie zespołu Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej ŚOIIB w siedzibie ŚOIIB.

Podczas posiedzenia, które prowadziła OROZ koordynator Elżbieta Godzieska, omawiano w szczególności planowane w 2020 roku szkolenia w trybie on-line oraz przebieg prowadzonych przez okręgowych rzeczników bieżących postępowań wyjaśniających. W spotkaniu uczestniczył gościnnie przewodniczący Rady ŚOIIB Roman Karwowski.

25.06.2020

Spotkanie w sprawie szkoleń on-line prowadzonych przez oddziały Stowarzyszenia Elektryków Polskich na Śląsku w siedzibie ŚOIIB.

Przedmiotem spotkania było wdrożenie szkoleń seminaryjnych o tematyce technicznej organizowanych przez śląskie oddziały SEP. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele oddziałów, które zadeklarowały chęć organizowania szkoleń w trybie on-line oraz przedstawiciele Prezydium Rady ŚOIIB. Stowarzyszenia reprezentowali: Oddział Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach prezes Jerzy Barglik i wiceprezes Teresa Skowrońska, Oddział Gliwicki SEP - prezes Jan Kapinos i wiceprezes Aleksander Baranowski, Oddział Bielsko-Bialski SEP - prezes Janusz Jurasz, a z ŚOIIB uczestnikami byli przewodniczący Rady Roman Karwowski i zastępcy przewodniczącego Rady Katarzyna Seweryn i Józef Kluska.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

01.07.2020

Szkolenie online rzeczników i sędziów.

Szkolenie na platformie ClickMeeting poprowadzili Agnieszka Jońca, Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej koordynator, Marian Zdunek, przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego oraz radcy prawni Jolanta Szewczyk i Krzysztof Zajac. W szkoleniu uczestniczyli okręgowi rzecznicy odpowiedzialności zawodowej i sędziowie z całej Polski wspólnie z członkami organów krajowych KROZ i KSD i obsługą tych organów, razem 270 osób. Celem szkolenia było doskonalenie umiejętności okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej OIIB w zakresie tworzenia wniosków do okręgowych sądów dyscyplinarnych o ukaranie i o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

02.07.2020

Posiedzenie Komisji ds. Etyki Krajowej Rady PIIB w trybie wideokonferencji.

Podczas posiedzenia, które prowadził Gilbert Okulisz-Kozaryn, dyskutowano nt. wypracowania nowych sposobów realizacji zadań na czas trwania sytuacji epidemicznej oraz przyjęto program działania komisji do końca V kadencji zgodnie z nadrzędnym celem komisji PIIB, jakim jest przekaz informacji z zakresu etyki inżyniera budownictwa jak najszerszemu gronu obecnych i przyszłych członków PIIB. Z ŚOIIB w posiedzeniu uczestniczył Waldemar Szleper.

09.07.2020

Posiedzenie Prezydium Rady ŚOIIB.

Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:

- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady,
- informację o stanie środków finansowych ŚOIIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚOIIB,
- omówienie przebiegu XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB,
- relację ze szkoleń online organizowanych przez ŚOIIB,
- organizację Konkursu „Inżynier Roku - 2019”,
- organizację Konkursu „Nowoczesny Inżynier”,
- przygotowania do obchodów 20-lecia ŚOIIB,
- relację z dotychczasowych działań w zakresie pomocy finansowej dla członków ŚOIIB,
- informację o wystąpieniach do ŚOIIB o wsparcie finansowe bądź rzeczowe do imprez okolicznościowych.

16.07.2020

Szkolenie online z zakresu ochrony danych osobowych dla członków organów statutowych ŚOIIB - 2 termin.

W obowiązkowym szkoleniu online nt. RODO, które prowadził radca prawny Krzysztof Zajac, brali udział członkowie organów statutowych ŚOIIB, którzy nie mogli uczestniczyć w szkoleniu odbywającym się w pierwszym terminie 16 czerwca 2020.

23.07.2020

Posiedzenie Zespołu Obsługi Funduszu Pomocy Finansowej ŚOIIB.

Podczas posiedzenia, które prowadziła przewodnicząca ZOFPF Czesława Bella, rozpatrzono wnioski o przyznanie pomocy finansowej członkom ŚOIIB. Zgodnie ze zmienionym regulaminem ZOFPF posiedzenia zespołu zwoływane są niezwłocznie po wpłynięciu wniosków, w celu szybkiego udzielenia pomocy finansowej potrzebującym członkom ŚOIIB.

29.07.2020

Posiedzenie Prezydium Krajowej Rady PIIB.

Podczas obrad, które prowadził prezes Krajowej Rady PIIB Zbigniew Kledyński, omówiono m.in. przebieg tegorocznych zjazdów sprawozdawczych, pracę Zespołu ds. grupowego ubezpieczenia OC inżynierów budownictwa oraz działalność Komisji ds. współpracy ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi.

XIX ZJAZD SPRAWOZDAWCZY ŚIOIIB

W tym roku epidemia koronawirusa udaremniła zorganizowanie dorocznego zjazdu delegatów w tradycyjnej formie. Zaplanowany na 18 kwietnia 2020 roku XIX Zjazd Sprawozdawczy ŚIOIIB został odwołany uchwałą Rady ŚIOIIB z 2 kwietnia 2020.

■ Maria Świerczyńska

▲ Przewodniczący
i sekretarz
XIX Zjazdu ŚIOIIB

Podstawy prawne do przeprowadzenia zjazdu zdalnie, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej - poprzez portal PIIB, dał art. 14 h Ustawy z 31 marca 2020. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Uchwałą o zwołaniu zjazdu ŚIOIIB w tej formule podjęto w dniu 7 maja 2020, podczas posiedzenia Rady ŚIOIIB zorganizowanego w trybie wideokonferencji. Ustalono, że XIX Zjazd Sprawozdawczy ŚIOIIB będzie się odbywał od godz. 11.00 w dniu 29 maja do godz. 11.00 w dniu 3 czerwca 2020 roku.

15 dni przed rozpoczęciem zjazdu delegaci otrzymali pocztą elektroniczną niezbędne do jego przeprowadzenia materiały, m.in. projekty 10 uchwał, instrukcję głosowania w systemie informa-

tycznym i procedurę uruchomienia konta na portalu PIIB oraz Informację przewodniczącego Rady ŚIOIIB nt. funkcjonowania Izby w czasie pandemii. Materiały zjazdowe w formie papierowej, ze sprawozdaniami organów statutowych ŚIOIIB za 2019 rok, zostały rozesłane delegatom wyprzedzająco już 17 marca 2020. Pozostały one aktualne, z wyjątkiem przewidywania budżetowego, które Rada zaktualizowała 7 maja 2020 w związku z pandemią.

Materiały zjazdowe w wersji elektronicznej zamieszczono na portalu PIIB w zakładce „Zjazd okręgowy 2020„ i „Materiały dla Delegatów”. Znalazły się tam - oprócz sprawozdań organów ŚIOIIB: Okręgowej Rady, Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej, Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowej Komisji Rewizyjnej oraz materiałów dotyczących spraw finansowych ŚIOIIB - Ramowy program działania ŚIOIIB na V kadencję, Program działania na rzecz członków ŚIOIIB w 2020 roku, Kalendarium wydarzeń w 2019 roku i Informacja o realizacji wniosków XVIII Zjazdu Sprawozdawczego ŚIOIIB. Przyjęta formuła wykluczała prowadzenie dyskusji na temat sprawozdań organów Izby podczas zjazdu, dlatego delegaci mogli uzyskać wyjaśnienia dotyczące tych materiałów kierując zapytanie na adres mailowy Biura ŚIOIIB do 25 maja 2020.

W dniach 29 maja do 3 czerwca delegaci - po zalogowaniu się na portalu PIIB - oddawali swój głos na zamieszczone tam projekty uchwał i składali wnioski zjazdowe, uczestnicząc w ten sposób w zjeździe. Osoby, które miałyby problem z głosowaniem w systemie elektronicznym, mogły oddać swój głos korespondencyjnie, po uprzednim uzgodnieniu tego sposobu z Biurem ŚIOIIB.

W XIX Zjeździe Sprawozdawczym ŚIOIIB brało udział 170 delegatów, co stanowiło frekwencję 81,34 %. Przewodniczącym zjazdu był Roman Karwowski, przewodniczący Rady ŚIOIIB, a sekretarzem Ewa Dworska, sekretarz Rady ŚIOIIB. Delegaci przyjęli regulamin zjazdu i porządek obrad oraz podjęli uchwały w sprawach: zatwierdzenia sprawozdań organów statutowych za 2019 rok, udzielenia absolutorium dla Rady ŚIOIIB, uchwalenia Zasad Gospodarki Finansowej na 2020 rok oraz uchwalenia budżetu na 2020 rok. Wszystkie uchwały zostały przyjęte zdecydowaną większością głosów. Podczas zjazdu wpłynęło 15 wniosków. Zgodnie z regulaminem zostaną one rozpatrzone przez Radę ŚIOIIB.

Po zakończeniu zjazdu przewodniczący i sekretarz zjazdu podpisali w Biurze ŚIOIIB stosowne dokumenty, niezbędne do dalszego funkcjonowania Izby. ■

Program działania na rzecz członków Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w 2020 roku

DZIAŁANIA ŚIOIIB NA RZECZ CZŁONKÓW:

- I. **Doskonalenie zawodowe** realizowane zgodnie z Uchwałą XVII Krajowego Zjazdu PIIB nr 28/18 z dnia 30 czerwca 2018 roku w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa:
 1. Szkolenia finansowane członkom przez ŚIOIIB:
 - szkolenia seminaryjne organizowane przez ŚIOIIB z zakresu prawa budowlanego i tematyki pochodnej w siedzibach izby i w miastach powiatowych, przy udziale pracowników administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego,
 - szkolenia organizowane przez stowarzyszenia naukowo-techniczne,
 - spotkania szkoleniowe w placówkach – „Podzielmy się wiedzą”, „Spotkania z ekspertem”,
 - szkolenia e-learningowe dostępne na stronie internetowej PIIB.
 2. Konferencje tematyczne – wielodniowe (w tym warsztatowe); obejmowane patronatem i/lub dofinansowywane przez ŚIOIIB,
 3. Studia podyplomowe, kursy (w tym BIM); dofinansowywane przez ŚIOIIB.
 4. Prenumerata czasopism:
 - prenumerata wybranych przez członków czasopism technicznych w wersji papierowej i elektronicznej; dofinansowywana przez ŚIOIIB,
 - prenumerata kwartalnika Informator ŚIOIIB i miesięcznika wydawanego przez PIIB - Inżynier Budownictwa; darmowa.
 5. Wyjazdy techniczne dofinansowywane członkom przez ŚIOIIB:
 - organizowane przez ŚIOIIB,
 - wielodniowe organizowane przez podmioty zewnętrzne.
 6. Doradztwo techniczne członkom w formie telefonicznej i mailowej.
- II. **Propagowanie zasad etyki i odpowiedzialności zawodowej wśród członków** – poprzez organizowanie szkoleń i konferencji.
- III. **Pomoc prawna członkom w siedzibach izby, mailowa i telefoniczna.**
- IV. **Pomoc finansowa:**
 - system zapomóg w wypadkach losowych,
 - zapomogi na wypadek śmierci.
- V. **Aktywizacja młodych członków** w różnych strukturach Izby oraz pomoc w realizacji ich inicjatyw.
- VI. **Intensyfikacja środków przekazu** z informacją o Izbie, o działaniach Izby na rzecz członków, o korzyściach dla członków wynikających z przynależności do izby; doprowadzenie do zwiększenia liczby członków korzystających z newslettera i fanpage'u na Facebooku.
- VII. **Działania na rzecz integracji środowiska inżynierów budownictwa**, poprzez organizowanie:
 1. Regionalnych Dni Inżyniera Budownictwa; podniesienie rangi spotkań poprzez udział w nich przedstawicieli lokalnych struktur samorządów terytorialnych, uczelni wyższych, samorządów zaufania publicznego, firm budowlanych i zwiększenie w nich ilości uczestników,
 2. Konkursu Inżynier Roku; promocja osiągnięć twórców nowoczesnych, ciekawych technicznie rozwiązań w projektach budowlanych oraz nowoczesnych rozwiązań techniczno - technologicznych procesu realizacji budowy, dobrej organizacji i jakości robót,
 3. Konkursu Nowoczesny Inżynier – innowacyjna forma doskonalenia zawodowego,

4. Festynu dla członków i ich rodzin,
5. Zawodów sportowych, w tym:
 - zawodów narciarskich w kategorii slalom gigant,
 - turniejów brydża sportowego,
 - mistrzostw Inżynierów Budownictwa i Architektów w biegu na 10 km,
 - zawodów pływackich,
 - regat żeglarskich.
6. Konkursu fotograficznego – FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO.

VIII. Prace związane z dokumentowaniem działalności ŚIOIB; opracowywanie kalendarium wydarzeń.

IX. Stworzenie programów rabatowych dla członków.

X. Pozyskiwanie sponsorów wspomagających działania Izby.

DZIAŁANIA ZEWNĘTRZNE ŚIOIB:

- I. **Działalność w ramach Śląskiego Forum Budownictwa** - wspólnej inicjatywy organizacji samorządowych, gospodarczych, stowarzyszeń oraz organizacji pozarządowych, działających w sektorze budownictwa województwa śląskiego, polegająca między innymi na:
 1. promocji Izby i jej członków poprzez udział w corocznej Gali Budownictwa Śląskiego; nagradzanie wyróżniających się członków w pracy zawodowej i społecznej nagrodą - Autorytet Budownictwa i Gospodarki Śląskiej,
 2. wspólnym oddziaływaniu na władze w sprawach legislacyjno-organizacyjnych dotyczących budownictwa i jego szeroko rozumianego otoczenia,
 3. promocji atrakcyjności inwestycyjnej i gospodarczej województwa śląskiego poprzez publiczną prezentację i nagradzanie w ramach konkursu „Śląskie Budowanie” firm i osób.
- II. **Współpraca z organami nadzoru budowlanego oraz administracji architektoniczno-budowlanej**, na szczeblu wojewódzkim i powiatowym:
 1. organizacja wspólnych warsztatów celem zacieśnienia współpracy, wymiany doświadczeń i wypracowania wspólnej interpretacji przepisów,
 2. organizacja szkoleń dla członków Izby dotyczących prawa budowlanego i tematyki pochodnej.
- III. **Rozwijanie współpracy z uczelniami wyższymi** w zakresie:
 1. ściślejszego powiązania potrzeb rynku pracy z kierunkami kształcenia i programu nauczania z praktyką,
 2. informowania studentów, jakie stoją przed nimi perspektywy po ukończeniu studiów oraz jakie muszą spełnić wymagania, aby móc wykonywać samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, a także jakie uzyskują korzyści z przynależności do Izby Inżynierów Budownictwa.
- IV. **Współpraca ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, między innymi w zakresie szkoleń.**
- V. **Uczestnictwo w pracach Śląskiego Forum Zawodów Zaufania Publicznego** w zakresie:
 1. wspólnego wyrażania opinii wobec działań organów władzy oraz rozwiązań prawnych dotyczących działania samorządów zawodowych, a także wspólnego występowania w obronie interesów grupowych członków Forum,
 2. integracja środowisk zawodów zaufania publicznego,
 3. wymiana doświadczeń dotyczących działalności zawodowej, w tym podnoszenia kwalifikacji członków samorządów.
- VI. **Współpraca z samorządami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców zrzeszonymi w izbach gospodarczych.**

Rada Śląskiej Okręgowej
Izby Inżynierów Budownictwa

XIX KRAJOWY ZJAZD SPRAWOZDAWCZY PIIB

W związku z pandemią koronawirusa Krajowa Rada PIIB podjęła uchwałę o organizacji XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB w trybie zdalnym, za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.

■ Maria Świerczyńska

Podczas posiedzenia Krajowej Rady PIIB w dniu 27 maja 2020 przyjęto uchwałę o zwołaniu XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego PIIB od godz. 9.00 w dniu 17 czerwca 2020 r. do godz. 16.00 w dniu 20 czerwca 2020 roku, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość – systemu informatycznego.

Ta uchwała uchylała również uchwałę KR PIIB z października 2019 w sprawie zwołania tegorocznego Krajowego Zjazdu w dniach 19-20 czerwca 2020 (w tradycyjnej formule). Zdalne zorganizowanie zjazdu – po raz pierwszy w historii samorządu zawodowego inżynierów budownictwa – umożliwił zapis artykułu 14h specustawy antywirusowej.

Delegaci na zjazdy krajowe otrzymali pocztą elektroniczną zaproszenie i Program Zjazdu, projekty 22 uchwał oraz mate-

riały zjazdowe niezbędne do ich rozpatrzenia. Te materiały zostały zamieszczone również na portalu PIIB w zakładce „Krajowy Zjazd 2020” i „Materiały dla Delegatów na Krajowy Zjazd”. We wskazanym w powyższej uchwale KR PIIB czasie delegaci, rejestrując się na portalu PIIB, głosowali nad zamieszczonymi tam uchwałami oraz składali wnioski zjazdowe.

O godz. 11.00 20 czerwca 2020 zakończył się XIX Krajowy Zjazd Sprawozdawczy PIIB. W głosowaniach uczestniczyło 196 delegatów na krajowe zjazdy PIIB spośród 202 uprawnionych, co stanowiło frekwencję 97,03%. Przewodniczącym zjazdu był Andrzej Pawłowski, wiceprezes Krajowej Rady PIIB, a sekretarzem Danuta Gawęcka, sekretarz KR PIIB.

Delegaci zdecydowali o przyjęciu uchwałami sprawozdań krajowych organów statutowych PIIB: Krajowej Rady, Krajowej Komisji

Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Krajowej Komisji Rewizyjnej z działalności w 2019 r., sprawozdania finansowego za 2019 rok oraz absolutorium dla Krajowej Rady PIIB za ten okres działalności. Podjęli także uchwały dotyczące zmian w statucie samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz zmian w regulaminach organów statutowych PIIB; te zmiany dotyczą zasad działania samorządu zawodowego inżynierów budownictwa w czasie trwania stanu epidemii lub innych stanów nadzwyczajnych.

Uczestniczący w zjeździe złożyli 52 wnioski zjazdowe, które zostaną rozpatrzone przez Krajową Radę PIIB. Protokół ze zjazdu oraz wnioski zjazdowe zostały zamieszczone na portalu PIIB w zakładce „Materiały dla Delegatów – Materiały pozjazdowe”. ■

RABAT NA POBYT W HOTELU STOK W WIŚLE

SPECJALNA OFERTA DLA CZŁONKÓW ŚIOIB Z RODZINAMI

Zapraszamy członków ŚIOIB wraz z rodzinami do skorzystania z pobytu w Hotelu Stok w Wiśle z **10-procentowym rabatem**. Przy rezerwacji miejsca w hotelu prosimy podawać numer członkowski.

Czas trwania promocji: **20.12.2020**

Hotel Stok**, Wisła-Jawornik**
tel. 33 856 41 00, recepca@hotelstok.pl
www.hotelstok.pl

COVID-19

Zmiana umowy na roboty budowlane i prace projektowe ze względu na COVID-19

mgr inż. Piotr Wyrwas

Umowy na roboty budowlane i prace projektowe zawarte przed wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 w zdecydowanej większości przypadków nie przystają do realiów, z którymi przyszło się mierzyć inżynierom budownictwa w trakcie ich realizacji.

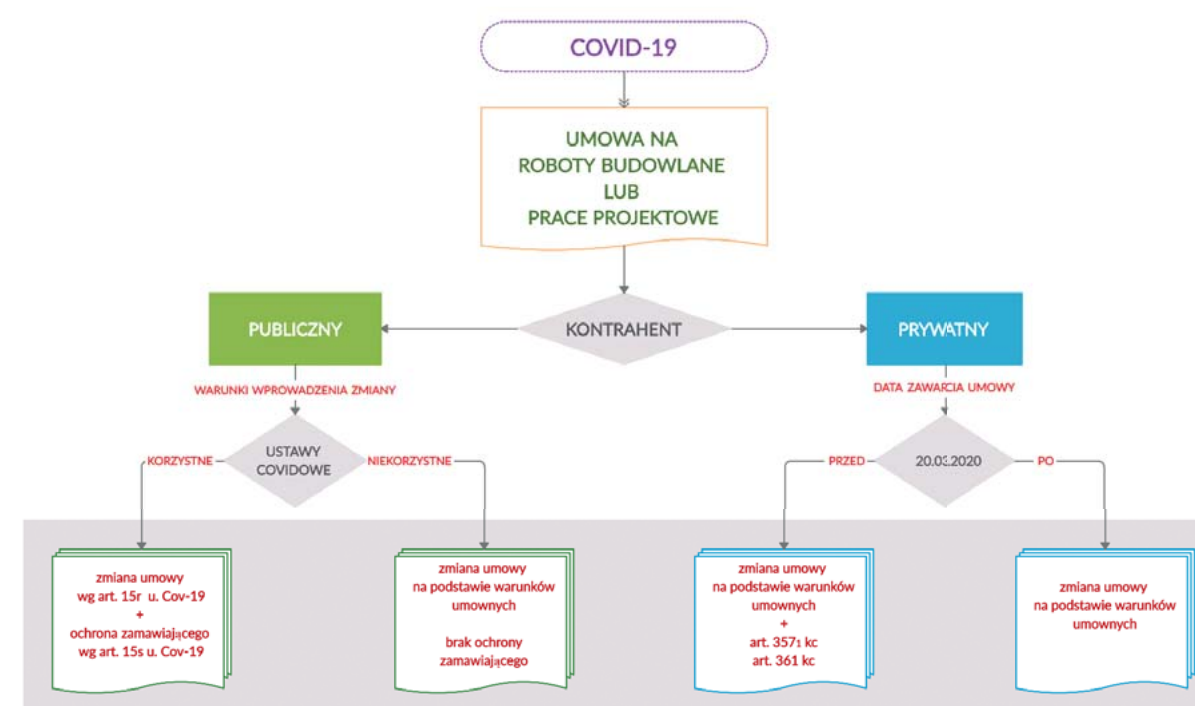
Co do zasady można stwierdzić, że w każdym przypadku epidemia COVID-19 wygenerowała u wykonawców dodatkowe koszty, a często również opóźnienia w realizacji. Tym samym, w celu zachowania sprawiedliwego podziału zwiększonych kosztów i innych utrudnień przy realizacji umowy, strony powinny dążyć do zgodnej zmiany zapisów umownych, aby dostosować je do zaistniałych okoliczności. Strony umowy są bowiem zobowiązane do współdziałania przy realizacji przedsięwzięcia. Jednakże niezależnie od woli stron zmiana warunków umowy powinna być zrealizowana w ramach obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Na potrzeby niniejszego artykułu przeanalizowano 4 typowe sytuacje umowne i podjęto próbę wskazania odpowiednich podstaw do wprowadzenia zmian. W tym celu dokonano wstępnego podziału umów na „publiczne” – podlegające regulacjom ustawy Prawo zamówień publicznych (pzp) i „prywatne” – podlegające jedynie regulacjom kodeksu cywilnego (kc). W artykule nie odnoszono się do wpływu COVID-19 na realizację umowy. Założono, że podstawy do uznania wpływu COVID-19 na realizację kontraktu nie budzą wątpliwości i są należycie udokumentowane. Powyższy podział zobrazowano na załączonym diagramie. Umowy „publiczne” mogą podlegać zmianie jedynie w przypadku, gdy zostało to przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, charakter oraz warunki wprowadzenia zmian – czyli w sytuacji, kiedy zamawiający wprost przewidział taką możliwość.

Jednak w sytuacji występowania stanu epidemii COVID-19 zmiana może być wprowadzona albo na podstawie przewidzianych przez zamawiającego okoliczności, albo w przypadku braku stosownych zapisów może nastąpić według przepisów ustaw covidowych. W pierwszym przypadku strony powinny postępować zgodnie z warunkami umownymi, które mogą określać sposób wyliczania wynagrodzenia, sposób dokumentowania ponoszonych kosztów oraz terminy wprowadzania zmian. W tym miejscu należy jednak stwierdzić, że przypadki takich umów stanowiąc będą rzadkość, ponieważ zamawiający publiczni z reguły są zainteresowani eliminowaniem przesłanek do zmian umowy, gdyż powoduje to potencjalną konieczność podejmowania decyzji z zakresu finansów publicznych i związanej z tym odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny w tym zakresie.

Powyższa przypadłość zamawiających publicznych została dostrzeżona przez ustawodawcę w nowelizacji ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374) – dalej „u. Cov-19”.

W ramach wskazanej nowelizacji wprowadzono do obiegu prawnego szereg zapisów określających przesłanki i sposób postępowania z umowami zawartymi w trybie pzp, przy realizacji których wystąpiły okoliczności jakich zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć. Uregulowania te zostały określone w art. 15r u. Cov-19.

Należy ocenić, że przepisy te są wyjątkowo korzystne dla wykonawców z kilku powodów:

1. **Wykonawca może powołać się na każdą okoliczność, o ile w jego ocenie ma ona związek z wystąpieniem COVID-19 i wpływa na realizację umowy** (art. 15r ust.1 u. Cov-19).
2. W przypadku stwierdzenia, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 wpłynęły lub wpływają na realizację umowy, **zamawiający** w uzgodnieniu z wykonawcą **jest zobowiązany do dokonania zmiany umowy** (art. 15r ust.4 u. Cov 19).
3. W przypadku uznania, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą (w przyszłości) wpłynąć na należyte wykonanie umowy, **zamawiający może w uzgodnieniu z wykonawcą (wyprzedzająco) dokonać zmiany umowy** (art. 15r ust. 4a, u. Cov-19).
4. **Zakres zmian umowy może dotyczyć każdego z aspektów umowy** (termin, zakres prac, wynagrodzenie), o ile okoliczność będąca podstawą zmiany ma związek z wystąpieniem COVID-19 i wpływa na realizację umowy (art. 15r ust.4 u. Cov-19). Granicą rozsądku jest tu jednak zapis, że zmiana umowy jest dopuszczalna, o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Przystępując zatem do zmiany umowy „publicznej”, w pierwszej kolejności należy zbadać, czy ramach konkretnej umowy przewidziane dotychczas warunki do

wprowadzenia zmiany są mniej lub bardziej korzystne od przepisów zawartych w przytoczonej ustawie. Jeśli okazałoby się, że warunki w naszej umowie są dla nas bardziej korzystne, to oczywiście możemy je zastosować bez przeszkód, w takim przypadku zmiana musi być jednak przeprowadzona zgodnie z umową i ustawą pzp ze wszystkimi przewidzianymi rygorami.

W przypadku, gdy przepisy ustawy zawierają postanowienia korzystniej kształtujące sytuację wykonawcy, zmiana umowy powinna być przeprowadzona zgodnie z u. Cov-19. Należy przy tym podkreślić, że z brzmienia art. 15r ust. 5 u. Cov-19 wynika, iż ocena postanowień kształtujących sytuację wykonawcy powinna być dokonana przez samego zainteresowanego, zatem to do wykonawcy należy wskazanie wybranego sposobu zmiany umowy „publicznej”.

Powyższe zasady stosuje się również odpowiednio do umów w sprawie zamówień publicznych, które zgodnie z art. 4 ustawy pzp zostały wyłączone ze stosowania ustawy, np. do zamówień o wartości do 30 tys. euro.

W ramach uzupełnienia przedstawionego sposobu postępowania należy również wspomnieć o bardzo istotnych z punktu widzenia zamawiającego zapisach art. 15s u. Cov-19, które stanowią:

„Nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440, 1495, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284):

- 1) nieustalenie lub niedochodzenie od strony umowy, o której mowa w art. 15r ust. 1, należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w art. 15r ust. 1;
- 2) **zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego zgodnie z art. 15r ust. 4**".

Treść tego przepisu tworzy swoistą tarczę ochronną dla osób podejmujących decyzje o zmianie umowy. Jednakże ochrona dotyczy wyłącznie zmiany przeprowadzonej zgodnie z u. Cov-19. Zamawiający nie podlega wskazanej ochronie, gdy zmiana umowy zawartej w trybie pzp będzie przeprowadzona w oparciu o postanowienia umowy, które korzystnie kształtują sytuację wykonawcy. W tym przypadku zamawiający będzie ponosił ewentualne wszelkie konsekwencje z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Ostatnią kwestią dotyczącą umów „publicznych” jest termin zawarcia umowy w stosunku do terminu ogłoszenia stanu epidemii COVID-19. W tym zakresie ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych nie wprowadza żadnych cezur czasowych w zakresie jej obowiązywania. W art. 2 u. Cov-19 stwierdza się, że **„przepisy ustawy stosuje się do zakażeń i choroby zakaźnej** wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej dalej COVID-19, a ilekroć w ustawie jest mowa o przeciwdziałaniu COVID-19 rozumie się przez to wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką **oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych**". Należy zatem uznać, że przepisy art. 15r u. Cov-19 obowiązują niezależnie od daty zawarcia umowy „publicznej”, pod warunkiem że zachodzi ścisły związek pomiędzy COVID-19 a utrudnieniami w realizacji zamówienia publicznego.

W związku z tym **wykonawcy, którzy zawarli umowy po 20.03.2020 r., w sytuacji wystąpienia utrudnień wywołanych COVID-19 będą mogli korzystać z mechanizmów określonych w u. Cov-19.**

zupełnie odmiennie kształtować się będzie sytuacja wykonawców, którzy zawarli umowę w trybie kc. Przede wszystkim umowy te są kształtowane według uznania stron, a jedynym ograniczeniem jest, aby umowa nie była sprzeczna z przepisami prawa ani zasadami współżycia społecznego (art. 353¹ kc). Teoretycznie zmiana takiej umowy jest więc łatwiejsza. O ile wystę-

puje zgodna wola stron, nie ma ograniczeń do zmiany umowy, chyba że wewnętrzne procedury zawierania takich umów lub sama treść umowy stawiają takie ograniczenia.

Zatem co powinien zrobić wykonawca w sytuacji braku woli drugiej strony do zmiany umowy lub gdy z treści umowy wynika, że wprowadzenie zmiany jest niemożliwe?

W tej sytuacji kluczowe jest określenie, czy umowa została zawarta przed czy po ogłoszeniu na terenie Polski stanu epidemii, co miało miejsce w dniu 20.03.2020 r. Wykonawcy którzy zawarli umowy przed 20.03.2020 r. mogą opierać żądanie zmiany umowy na podstawie nadzwyczajnej zmiany stosunków, o której mówi art. 357¹ § 1 k.c. Jeśli bowiem nie została zrealizowana umowa o wykonanie robót budowlanych, a z powodu epidemii COVID-19 dalsza realizacja umowy byłaby połączona z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby to jednej ze stron rażąca stratą (czego strony nie przewidywały przy zawarciu umowy), możliwa jest (zgodnie z zasadami współżycia społecznego) zmiana sposobu wykonania zobowiązania, wysokości świadczenia lub nawet rozwiązanie umowy (wraz z rozliczeniem stron, np. z tytułu kosztów umówionej remontu lub zakupu materiałów).

Kolejnym istotnym przepisem jest art. 361 kc, na podstawie którego możliwe jest żądanie przez wykonawcę wyłączenia odpowiedzialności za opóźnienia, które są następstwem COVID-19, a nie wynikają one z normalnego działania lub zaniechania wykonawcy.

Powyższe wiąże się z koniecznością wykazania przez wykonawcę należytej staranności działania przy realizacji umowy (art. 354 i 355 kc). W tym celu za niezbędne należy uznać zawiadamianie zleceniodawcy o przeszkodach w prawidłowym (w tym także terminowym) wykonaniu prac i robót. Zawiadomienie o przeszkodach powinno opierać się na dokumentach co najmniej o takim stopniu szczegółowości, jaki byłby wymagany przy wykazaniu, że umowa byłaby zrealizowana w sposób zgodny z jej zapisami.

Analizując powyższe zapisy odnośnie do umów zawieranych w trybie kc można dostrzec analogię do procedury postępowania wskazanej w u. Cov-19, a mianowicie:

- zawiadamianie o przeszkodach – art. 651 kc vs art. 15r ust. 1 u. Cov-19;
- należyta staranność – art. 354 i 355 kc vs art. 15r ust. 2 u. Cov-19;
- nadzwyczajna zmiana stosunków – art. 357¹ kc vs art. 15r ust. 4 i 4a u. Cov-19;
- granice odpowiedzialności – art. 361 kc vs art. 15r ust. 6 u. Cov-19.

Różnicą jest niestety dowolność zmian umów zawartych w trybie kc wobec obligatoryjności zmian umów zawartych w trybie pzp. Wykonawcy prac lub robót w przypadku braku dobrej woli zleceniodawcy prywatnego pozostaje jedynie droga postępowania sądowego.

W zupełnie innej sytuacji są natomiast wykonawcy, którzy zawarli umowy na prace projektowe lub roboty budowlane po 20.03.2020 r. Fakt ogłoszenia stanu epidemii wywołuje ten skutek, że powoływanie się na nadzwyczajną zmianę stosunków z tytułu COVID-19 staje się o wiele trudniejsze. Należy bowiem uznać, że wykonawca (a także zleceniodawca) ma świadomość występowania stanu epidemii COVID-19, posiada potrzebne informacje o zaistniałym kryzysie i jego możliwych konsekwencjach w przyszłości, a w związku z tym powinien kalkulować w ofercie możliwość wystąpienia utrudnień w realizacji umowy. W takich przypadkach wskazane jest, by w umowach w sposób jednoznaczny formułować podział odpowiedzialności (i ryzyka) na wypadek wystąpienia trudności w realizacji, w szczególności w sposób przejrzysty opisać zasady rozłożenia ryzyka pomiędzy stronami umowy w zakresie kosztów i ustalania harmonogramu wykonania.

Jako przykładowe uregulowanie można zaproponować poniższe zapisy:

1. Strony zgodnie postanawiają, że nie są odpowiedzialne za skutki wynikające ze stanu epidemii COVID-19, z zastrzeżeniem pkt. 2.
2. Strona, która nie może prawidłowo wykonywać umowy wskutek epidemii COVID-19, jest obowiązana do bezzwłocznego poinformowania drugiej strony o wystąpieniu działania siły wyższej w terminie 7 dni od wystąpienia tego zdarzenia, pod rygorem utraty uprawnienia do powoływania się na tę okoliczność.
3. W przypadku wystąpienia utrudnień w realizacji umowy na skutek działania epidemii COVID-19 wykonawca jest uprawniony do przedłużenia terminu realizacji umowy o uzasadniony okres wynikający z czasu trwania utrudnienia określony na podstawie analizy ścieżki krytycznej dla obowiązującego harmonogramu prac lub robót.
4. Wykonawca nie będzie uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia z tytułu przedłużenia terminu realizacji umowy, o którym mowa w pkt 3.
5. Każda ze stron będzie przez cały czas czyniła wszelkie rozsądne starania, aby zminimalizować jakiegokolwiek opóźnienie w wykonaniu umowy będące wynikiem epidemii COVID-19.

6. W przypadku, gdy stan epidemii COVID-19 uniemożliwia realizację umowy przez nieprzerwany okres 60 dni, strony mogą złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W takim przypadku żądana ze stron nie będzie uprawniona do żądania odszkodowania w tytułu odstąpienia od umowy.
7. Po odstąpieniu od umowy strony dokonają wzajemnych rozliczeń obejmujących:
 - zapłatę za wykonane prace i roboty za cenę podaną w umowie,
 - koszty zamówionych przez wykonawcę i dostarczonych lub gotowych do dostarczenia materiałów, urządzeń lub dokumentacji, które po zapłaceniu staną się własnością zamawiającego,
 - koszty jakichkolwiek zobowiązań wykonawcy, które zostały przyjęte przez wykonawcę w przewidywaniu ukończenia prac lub robót,
 - koszty usunięcia z terenu budowy robót tymczasowych i sprzętu wykonawcy.
8. Po odstąpieniu od umowy wykonawca:
 - będzie prowadził roboty lub prace mające na celu ochronę życia, własności lub bezpieczeństwa robót do czasu uzgodnionego z zamawiającym,
 - przekaze wszelkie dokumenty dotyczące prac i robót, za które wykonawca otrzymał zapłatę,
 - przekaze dokumenty stanowiące własność zamawiającego,
 - usunie z terenu budowy w ciągu 14 dni roboty tymczasowe i sprzęt pod rygorem ich usunięcia przez zamawiającego na koszt wykonawcy,
 - dokona i przedstawi zamawiającemu wszelkie rozliczenia względem podwykonawców.
9. Zamawiający zwróci wykonawcy gwarancję należytego wykonania po spełnieniu warunków, o których mowa w pkt 8.

Wskazana powyżej propozycja zapisów stanowi jedynie subiektywną propozycję autora. Strony umowy powinny dokonać własnej analizy warunków realizacji umowy, ocenić ewentualne ryzyka i dokonać ich rozłożenia zgodnie z możliwościami stron związanymi z zarządzaniem tymi ryzykami. ■

mgr inż. Piotr Wyrwas
Inżynier Kontraktu
pn. „Budowa drogi ekspresowej S3 Legnica - Lubawka. Zadanie 4”
członek Rady ŚOIIB

PRAWO DLA INŻYNIERA

Utrzymanie budynków mieszkalnych – roboty budowlane remontowe i konserwacyjne

■ Katarzyna Mateja

Budynki mieszkalne w trakcie użytkowania są poddawane różnorodnym oddziaływaniom, zarówno naturalnym jak i mającym swoje źródło w działaniach człowieka. Niszcząca dla budynku będzie ekspozycja na czynniki atmosferyczne takie jak deszcz, wiatr, zmiany temperatur, czy też intensywna eksploatacja przez użytkowników.

Suma tych oddziaływań ma wpływ na zużycie obiektu budowlanego oraz trwałość poszczególnych jego elementów. W związku z tym bardzo często w budynkach mieszkalnych można zaobserwować takie zmiany jak niszczenie tynków zewnętrznych, cokołów czy uszkodzenia elementów wykończenia, jak np. balustrady. Nierzadko występują uszkodzenia w pokryciu dachowym i obróbkach blacharskich. Natomiast osoby użytkujące budynek przyczyniają się do awarii instalacji czy zabrudzeń i uszkodzeń powłok tynkarskich i malarskich wewnątrz obiektu. Kluczowe więc będzie podjęcie właściwych działań, aby zapewnić utrzy-

manie budynku w należyтым stanie technicznym i estetycznym. Dzięki tym czynnościom nie będzie on tracił na wartości. Będzie się to wiązało między innymi z wykonywaniem odpowiednich robót budowlanych o charakterze naprawczym, konserwacyjnym czy ewentualnie inwestycyjnym, w celu poprawy komfortu eksploatacji. Warto podkreślić, że tego rodzaju roboty w obiekcie budowlanym, podobnie jak każde inne zamierzenie budowlane, będą wymagały właściwego ich zaplanowania oraz w przypadku bardziej złożonej inwestycji – opracowania stosownego projektu budowlanego i przeprowadzenia przewidzianej w przepisach ustawowych procedury administracyjnej. Wskazane poniżej podstawowe wytyczne dotyczą oczywiście wszystkich kategorii budynków, nie tylko budynków mieszkalnych.

1. PODSTAWY WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Obowiązkiem podmiotów odpowiedzialnych za budynek mieszkalny jest utrzymywanie go w należyтым stanie technicznym i estetycznym, co wynika wprost z regulacji zawartych w rozdziale 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 z późniejszymi zmianami). W tej części Prawa budowlane-

go wymienione zostały niezbędne działania, które powinny podejmować podmioty odpowiedzialne w celu przywrócenia lub zachowania obiektów budowlanych w stanie zapewniającym bezpieczeństwo eksploatacji. Zakres niezbędnych do wykonania robót budowlanych może wynikać z treści protokołów kontroli okresowych stanu technicznego, czy z dokumentacji powstałej po zaistnieniu awarii lub katastrofy budowlanej. W szczególnych przypadkach konieczność przeprowadzenia ściśle określonych napraw lub remontu będzie wynikała z decyzji organu nadzoru budowlanego, po stwierdzeniu występowania stanu niezgodnego z obowiązującym prawem.

Najczęściej konieczność wykonania określonych działań przez właściciela lub zarządcę budynku mieszkalnego będzie wynikała z treści protokołów kontroli okresowych stanu technicznego, wymaganych przepisami ustawy Prawo budowlane. Są one najistotniejszą dokumentacją dla planowania robót remontowych i naprawczych przez podmioty odpowiedzialne za obiekt budowlany. Poniższy katalog kontroli wskazuje także częstotliwość przeglądów stanu technicznego i innych, którym poddawany jest budynek w trakcie jego eksploatacji, na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1333) oraz ustawy z dnia 28 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 213):

1. kontrole okresowe stanu technicznego przeprowadzane raz na rok (raz na pół roku w przypadku obiektów wielkopowierzchniowych), czyli kontrole: elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, kominarska, gazowa oraz urządzeń ochrony środowiska,
2. okresowe sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego i jego otoczenia oraz instalacji elektrycznej i odgromowej, przeprowadzane raz na 5 lat,
3. kontrola stanu technicznego uszkodzonych elementów i instalacji obiektu budowlanego

(traktowane jako dodatkowa kontrola ogólna obiektu), przeprowadzana każdorazowo w razie wystąpienia niszczących czynników zewnętrznych (naturalnych bądź antropogenicznych),

4. przeglądy elementów i instalacji obiektu budowlanego, w których występują nieuzasadnione względami technicznymi lub użytkowymi ingerencje, lub naruszenia zgłoszone przez osoby zamieszkujące lokal mieszkalny znajdujący się w obiekcie budowlanym (traktowane jako dodatkowa kontrola ogólna obiektu), przeprowadzane każdorazowo (w terminie 3 dni od otrzymania zgłoszenia o ingerencji lub naruszeniu),
5. sprawdzenie stanu technicznego, o którym mowa w art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, w zakresie określonym w decyzji wydanej przez organ nadzoru budowlanego na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy, w razie stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, mogącego spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, przeprowadzane w każdym czasie (na żądanie organu nadzoru budowlanego),
6. przeglądy systemów grzewczych i klimatyzacji.

W tym miejscu warto wspomnieć o często pomijanych obiektach budowlanych, o których nie wspomina ustawa Prawo budowlane. Będą to obiekty z wbudowanymi wyrobami azbestowymi. Obszar przeglądów technicznych i ich częstotliwość w związku z użytymi do budowy wyrobami azbestowymi określają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późniejszymi zmianami). Dyspozycje wyżej wspomnianego rozporządzenia wskazują konieczność dokonania oceny stanu i bezpieczeństwa użytkowania wyrobów zawierających azbest. Taka ocena powinna zostać przeprowadzona zgodnie z następującymi wytycznymi:

1. § 4 ust. 1 i 2 w związku z załącznikiem nr 1 powyższego rozporządzenia – przeprowadzana co najmniej raz na pięć lat, dotyczy obiektów bu-

**OBOWIĄZKIEM PODMIOTÓW
ODPOWIEDZIALNYCH ZA BUDYNEK
MIESZKALNY JEST UTRZYMYWANIE GO
W NALEŻYTYM STANIE TECHNICZNYM
I ESTETYCZNYM, CO WYNIKA WPROST
Z REGULACJI ZAWARTYCH W ROZDZIALE 6
USTAWY Z DNIA 7 LIPCA 1994 R.
PRAWO BUDOWLANE.**

dowlanych w które zostały wbudowane wyroby zawierające azbest, zakwalifikowane do III stopnia pilności zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia,

SYTUACJAMI KTÓRYCH PRAGNIE UNIKNĄĆ KAŻDY PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA BUDYNEK SĄ KATASTROFY BUDOWLANE ORAZ AWARIE. JEŚLI TAKIE WYDARZENIE NASTĄPI, TRZEBA LICZYĆ SIĘ Z KONIECZNOŚCIĄ PRZEPROWADZENIA INWESTYCJI NIEJEDNOKROTNIE SKOMPLIKOWANYCH, DŁUGOTRWAŁYCH I KOSZTOWNYCH.

2. § 4 ust. 1 i 2 w związku z załącznikiem nr 1 powyższego rozporządzenia – dokonywana co najmniej raz na rok, dotyczy obiektów budowlanych w które zostały wbudowane wyroby zawierające azbest, zakwalifikowane do II stopnia pilności zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia,
3. § 4 ust. 1 i 2 w związku § 5 ust. 3 powyższego rozporządzenia – wykonywana w okresie do 30 dni od wykonania zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest, dotyczy obiektów budowlanych w które zostały wbudowane wyroby zawierające azbest, zakwalifikowane do I stopnia pilności i poddane zabezpieczeniu zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia.

Inną podstawą do wykonania robót budowlanych będzie ocena lub ekspertyza budowlana, badanie techniczne, opinia techniczna, ewentualnie inna dokumentacja, która została opracowana w związku z budzącym wątpliwości stanem technicznym obiektu budowlanego. Konieczność sporządzenia takich dokumentów może wynikać z protokołu kontroli okresowej, z nakazu organu nadzoru budowlanego lub też będzie zlecona z inicjatywy samego właściciela lub zarządcy. Specjalistami mogący wykonywać ekspertyzy budowlane są osoby o odpowiednim doświadczeniu zawodowym, legitymujące się właściwymi uprawnieniami budowlanymi stosownych specjalności. Natomiast inną dokumentację, czyli oceny, orzeczenia czy badania techniczne mogą ponadto opracowywać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje branżowe.

Sytuacjami których pragnie uniknąć każdy podmiot odpowiedzialny za budynek są katastrofy budowlane oraz awarie. Jeśli takie wydarzenie nastąpi, trzeba liczyć się z koniecznością przeprowadzenia inwestycji niejednokrotnie skomplikowanych, długotrwałych i kosztownych. Zakres robót budowlanych związany z usunięciem skutków katastrofy lub awarii powinien zostać szczegółowo przedstawiony w dokumentacji technicznej powstałej na tę okoliczność.

2. REMONT, NAPRAWA, KONSERWACJA – PODSTAWOWE INWESTYCJE W UŻYTKOWANYM BUDYNKU MIESZKALNYM.

W celu ustalenia kolejności robót budowlanych, które powinny zostać wykonane, właściciel lub zarządca powinien zebrać wszelkie istotne dane dotyczące stanu technicznego budynku oraz zaistniałych w nim nieprawidłowości, braków czy niedogodności związanych z jego użytkowaniem (protokoły kontroli, uwagi lokatorów). Planowanie może dotyczyć zarówno robót naprawczych jak i inwestycji służących podniesieniu komfortu użytkownika. Jak wspomniano już wcześniej, podstawowym źródłem informacji o ogólnym stanie technicznym budynku i jego instalacji wewnętrznych będą protokoły kontroli okresowych. Tym samym ta dokumentacja będzie stanowiła punkt wyjścia do stworzenia planu robót budowlanych oraz innego rodzaju prac, które należy przeprowadzić w obiekcie. Wytyczne związane z przedmiotowym zagadnieniem znajdują się w rozdziale 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych z dnia 16 sierpnia 1999 r. (Dz. U. Nr 74, poz. 836 z późniejszymi zmianami) pt. „Remont budynku”. W § 7 ust. 2 rozporządzenia roboty te zostały podzielone na trzy podstawowe grupy, które zdefiniowane zostały w § 3:

- **konserwacyjne** (np. malowanie) – *polegające na wykonywaniu robót mających na celu utrzymanie sprawności technicznej elementów budynku,*
- **naprawy bieżące** (np. wymiana ciekącej, skrodowanej rury wodociągowej), czyli *okresowe remonty elementów budynku, które mają na celu zapobieganie skutkom zużycia tych elementów i utrzymanie budynku we właściwym stanie technicznym,*
- **naprawy główne** (np. remont konstrukcji dachowej) – *remont polegający na wymianie co najmniej jednego elementu budynku.*

Natomiast w ustawie Prawo budowlane w art. 3 pkt 8 szczegółowo zdefiniowano remont jako wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym. Nie zostało jednak określone pojęcie bieżącej konserwacji. Z inżynierskiego punktu widzenia będą to prace drobne, niewymagające sporządzania specjalistycznej dokumentacji technicznej.

Na podstawie powyższych definicji, roboty budowlane i prace przy budynku mieszkalnym można podzielić na trzy grupy: roboty remontowe ingerujące w sposób zasadniczy w konstrukcję budynku, roboty remontowe mające na celu utrzymanie właściwego stanu technicznego budynku bez znaczących działań w obrębie konstrukcji oraz roboty będące bieżącą konserwacją.

Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych wprowadziło także zasadę planowania robót naprawczych zgodnie z określonym stopniem pilności ich wykonania. Kolejność niezbędnych do wykonania robót powinna zostać wskazana w protokole okresowej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego. Wytyczne dotyczące tworzenia planu zostały zawarte w treści § 7 ust. 4 rozporządzenia:

Plan robót remontowych powinien być sporządzony z zachowaniem pierwszeństwa dla robót mających na celu:

- 1) *eliminację zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników lokali i osób trzecich,*
- 2) *zabezpieczenie przeciwpożarowe budynku,*
- 3) *spełnienie wymagań ochrony środowiska,*
- 4) *zachowanie zapobiegawczego charakteru remontu.*

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy, specjalista posiadający odpowiednie uprawnienia budowlane lub kwalifikacje zawodowe sporządza protokół pokontrolny, w którym wskazuje w jakiej kolejności i w jakim okresie od otrzymania protokołu właściciel lub zarządca powinien przystąpić do wykonywania poszczególnych działań naprawczych terminów poszczególnych działań naprawczych bardzo często stosowane są stopnie pilności wykonania robót remontowych i konserwacyjnych (od najbardziej naglących), przykładowo:

- I stopień pilności – wykonać bezzwłocznie,
- II stopień pilności – wykonać w trybie pilnym (np. trzech miesięcy),
- III stopień pilności – wykonać bez zbędnej zwłoki (np. do pół roku),
- IV stopień pilności – wykonać w ramach planowanych robót remontowych (np. do pięciu lat).

Warto podkreślić, że w trybie natychmiastowym konieczne jest wykonanie wszystkich zaleceń osoby kontrolującej opatrzonej I stopniem pilności. Wskazywane są one wówczas, gdy występuje stan zagrożenia bezpieczeństwa.

3. WYMOGI FORMALNE DOTYCZĄCE REMONTÓW I NAPRAW W OBIEKCIE BUDOWLANYM.

W zależności od powodów wykonywania robót budowlanych, zastosowanie będą miały różne procedury. Jeśli podstawą podjętych działań właściciela lub zarządcy jest decyzja organu nadzoru budowlanego, postępowanie administracyjne przed organem administracji architektoniczno-budowlanej nie będzie miało racji bytu. W pozostałych przypadkach konieczne będzie przeprowadzenie analizy zakresu robót naprawczych i w razie konieczności wdrożenie odpowiednich procedur administracyjnych.

Zawsze należy mieć świadomość czym jest remont, a czym nowa inwestycja. W celu ustalenia rodzaju formalności, które powinien dopełnić właściciel lub zarządca budynku mieszkalnego, należy przeanalizować przepisy związane z procesem budowlanym. Ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 471 z późniejszymi zmianami) dokonano pewnej systematyzacji wymagań formalnych w stosunku do inwestycji budowlanych polegających na przeprowadzaniu remontów. Znowelizowany został art. 29 Prawa budowlanego w ten sposób, że rozdzielone zostały zamierzenia budowlane niewymagające pozwoleń na budowę a polegające na budowie obiektów (wymagające dokonania zgłoszenia i odformalizowane) od robót budowlanych. W art. 29 ust. 3 ustawy zostały wymienione roboty budowlane wymagające zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej, natomiast w art. 29 ust. 4 te, które można wykonywać bez przeprowadzania procedur administracyjnych. Wśród robót budowlanych o charakterze naprawczym do tej pierwszej grupy (patrz.

art. 29 ust. 3 pkt 2) zaliczają się remonty budowli, których budowa wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę (np. murów oporowych) oraz budynków, których budowa wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, gdy roboty remontowe dotyczą przegród zewnętrznych albo elementów konstrukcyjnych (np. wymiana belek stropowych). Natomiast nie będą wymaga-

w związku ze zmianą jego podstawowych parametrów technicznych i użytkowych.

Właściwe ustalenie zakresu robót budowlanych w budynku mieszkalnym, w tym także niezbędnych napraw, jest kluczem do zachowania obiektu w nienagannym stanie technicznym i estetycznym. Podmioty odpowiedzialne za obiekt ma w tym zadaniu wspomóc fachowa wiedza osób dokonujących okresowe kontrole stanu technicznego budynku i jego wyposażenia instalacyjnego. Specjaliści powinni dokładnie wskazać zakres i terminy koniecznych do wykonania robót w ramach remontów i prac konserwacyjnych. Oczywiście jest, iż wszystkie działania, a w szczególności poważniejsze roboty remontowe, należy odpowiednio udokumentować i wdrożyć stosowne procedury administracyjne, jeśli są wymagane. W nowych regulacjach ustawy Prawo budowlane, które będą obowiązywały od 19 września 2020 r., wymagania proceduralne dla robót budowlanych zostały wyodrębnione, dzięki czemu każde zamierzenie budowlane będzie można precyzyjnie przyporządkować do odpowiedniej grupy inwestycji.

Utrzymywanie niezmiennie właściwego stanu technicznego budynku podczas jego eksploatacji wymaga stałej uwagi oraz często zaangażowania dodatkowych środków. W użytkowanym budynku mieszkalnym mogą mieć miejsce różne sytuacje, które wymagają większej lub mniejszej interwencji ze strony właściciela lub zarządcy. Jednym z najtrudniejszych obowiązków jest właściwe zaplanowanie robót budowlanych koniecznych do przeprowadzenia oraz dobre rozplanowanie ich finansowania. W tym celu należy opracować harmonogram robót remontowych i konserwacyjnych. Można również sporządzić plan finansowy. Po zakończeniu robót budowlanych i innych prac należy odnotować je w ewidencji remontów w książce obiektu budowlanego (dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego). ■

mgr inż. Katarzyna Mateja
Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego
w Piekarach Śląskich

**WŁAŚCIWE USTALENIE ZAKRESU ROBÓT
BUDOWLANYCH W BUDYNKU MIESZKALNYM,
W TYM TAKŻE NIEZBĘDNYCH NAPRAW,
JEST KLUCZEM DO ZACHOWANIA OBIEKTU
W NIENAGANNYM STANIE TECHNICZNYM
I ESTETYCZNYM.**

ły decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia (patrz. art. 29 ust. 4 pkt 2) roboty budowlane polegające na remoncie urządzeń budowlanych (np. ogrodzenie nieruchomości z budynkiem mieszkalnym) oraz wszystkie pozostałe roboty remontowe niewymienione w art. 29 ust. 3 pkt 2 znowelizowanej ustawy Prawo budowlane. Tym samym wszystkie prace związane z konserwacją w rozumieniu rozporządzenia w sprawie warunków technicznych utrzymania budynków mieszkalnych są zwolnione z obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz dokonania zgłoszenia. Należy w tym miejscu podkreślić, iż zwolnienia w trybie art. 29 Prawa budowlanego nie dotyczą robót budowlanych przewidzianych do wykonania w obrębie obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków.

Mając na uwadze powyższe, każdy podmiot odpowiedzialny za budynek mieszkalny powinien planować zakres robót przy założeniu, że remont polega na odtworzeniu stanu pierwotnego. Powinien także wziąć pod uwagę, że nie jest remontem przeprowadzanie robót budowlanych wprowadzających zupełnie nowe rozwiązania technologiczne czy konstrukcyjne, które zgodnie z przepisami powinny zostać zakwalifikowane jako przebudowa obiektu. Przykładem może być tutaj wymiana skrodowanej, grożącej zawaleniem konstrukcji dachu budynku mieszkalnego z drewnianej na stalową z wprowadzeniem okien połaciowych. W tej sytuacji doszło do przebudowy obiektu budowlanego

ERGO HESTIA zachęca do zawarcia ubezpieczenia OC nadwyżkowego

**ERGO
HESTIA**

**ERGO
HESTIA**

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA SA
ul. Hestii 1, 81-731 Sopot. Numer KRS 0000024812 Sądu Rejonowego
Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego. NIP 585-000-16-90. Wysokość kapitału
zakładowego, który został opłacony w całości: 185.980.900 zł.

TYLKO DLA OSÓB, KTÓRE NIE WYKUPIŁY WCZEŚNIEJ UBEZPIECZENIA NADWYŻKOWEGO

WNIOSEK O ZAWARCIE UMOWY DODATKOWEJ W RAMACH OFERTY DLA PIIB ZWIĄZANEJ Z UMOWĄ GENERALNĄ NUMER UMP-114-0390/PIIB/14 DOTYCZĄCY DOBROWOLNEGO NADWYŻKOWEGO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA¹⁾

I. UBEZPIECZAJĄCY/UBEZPIECZONY

Imię i nazwisko			
PESEL	Numer członkowski		

II. ADRES UBEZPIECZAJĄCEGO/UBEZPIECZONEGO

Ulica	Numer domu	Numer lokalu	Kod	Miejscowość
Telefon/fax ²⁾			E-mail ²⁾	

III. UMOWA UBEZPIECZENIA

1. Proponowana data początku 12 miesięcznego okresu ubezpieczenia od ³⁾	(DD:MM:RRRR)
2. Suma Gwarancyjna i składka za 12 miesięczny okres ubezpieczenia	
☐ wariant I	Suma Gwarancyjna: 100.000 EURO ⁴⁾ składka 195 PLN ⁵⁾
☐ wariant II	Suma Gwarancyjna: 200.000 EURO ⁴⁾ składka 395 PLN ⁵⁾
☐ wariant III	Suma Gwarancyjna: 250.000 EURO ⁴⁾ składka 475 PLN ⁵⁾
☐ wariant IV	Suma Gwarancyjna: 300.000 EURO ⁴⁾ składka 720 PLN ⁵⁾
☐ wariant V	Suma Gwarancyjna: 400.000 EURO ⁴⁾ składka 1.150 PLN ⁵⁾

UWAGA!

Wypełniony i podpisany wniosek należy przesłać skanem lub zdjęciem na adres inzynierowie@ag.ergohestia.pl lub na telefon 730 470 948 albo na adres Agencja Wyłączna ERGO Hestii Świętojańska 53/6, 81-391 Gdynia⁶⁾
W razie pytań proszę o kontakt z agencją wyłączną ERGO Hestii, numer telefoniczny 58 698 65 58.
Składkę ubezpieczeniową należy wpłacić na konto podane na polisie, którą otrzymacie Państwo po przesłaniu wniosku (prosimy nie wpłacać składki na rachunek PIIB, OIIB).

IV. OŚWIADCZENIA UBEZPIECZAJĄCEGO

Oświadczenie Administratora Danych Osobowych: <https://www.ergohestia.pl/ochrona-danych-osobowych-rodo/komunikaty/>

V. OŚWIADCZENIA UBEZPIECZAJĄCEGO

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA oraz Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie ERGO Hestia SA, obydwa z siedzibą w Sopocie przy ul. Hestii 1, dla celów promocji (marketingu) ich produktów (usług) oraz produktów (usług) podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo.

* od wyrażenia zgody na powyższe nie uzależnia się zawarcia umowy ubezpieczenia. W przypadku braku zgody Ubezpieczającego na treść powyższej klauzuli, prosimy o jej wykreślenie w całości

VI. PODPISY

Miejscowość	Imię i nazwisko
Data (DD:MM:RRRR)	Podpis wnioskodawcy

- 1) Ubezpieczenie nadwyżkowe stanowi dodatkowy limit ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej inżyniera budownictwa, przy zachowaniu identycznego zakresu jak w ubezpieczeniu obowiązkowym. Podstawą zawarcia umowy jest Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC architektów i inżynierów budownictwa oraz odpowiednie postanowienia Umowy Generalnej. Właściwe dokumenty dostępne są na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl w zakładce ubezpieczenia.
- 2) Zachęcamy do podawania danych dla ułatwienia komunikacji.
- 3) **Okres ubezpieczenia może rozpocząć się najwcześniej od następnego dnia po przesłaniu wniosku.**
- 4) Suma ubezpieczenia obowiązkowego kumuluje się z wybraną sumą gwarancyjną ubezpieczenia nadwyżkowego.
- 5) Składka na ubezpieczenie nadwyżkowe jest składką dodatkową, niezależną od składki na ubezpieczenie obowiązkowe.
- 6) Przesłana polisa będzie dowodem zawartej umowy ubezpieczenia. Ubezpieczony ma prawo do odstąpienia od zawartej umowy ubezpieczenia w ciągu 30 dni poprzez powiadomienie ERGO Hestii na adres inzynierowie@ag.ergohestia.pl

ORYGINAL OC/WN030/1405 str. 1 / 1

Skontaktuj się z nami:
www.ergohestia.pl
801 107 107*, 58 555 5 555
*opłata za połączenie zgodnie z cennikiem operatora

UBEZPIECZENIA

Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców i jej ubezpieczenie

■ Maria Tomaszewska-Pestka
Agencja Wyłączna Ergo Hestii
maria.tomaszewska-pestka@ag.ergohestia.pl

Temat odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców pojawia się regularnie w pytaniach od inżynierów budownictwa, dlatego warto poświęcić mu odrębny artykuł. Temat zostanie przedstawiony w szerszym kontekście niż tylko w zakresie odpowiedzialności osoby wykonującej samodzielnie techniczną funkcję w budownictwie. Na potrzeby niniejszego artykułu za podwykonawcę będziemy uważać osobę, której powierzono wykonanie czynności, prac, usług w drodze innej umowy niż umowa o pracę.

W pierwszej części omówiono kwestie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców, a w drugiej przedstawiono wybrane kwestie ubezpieczeniowe.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ PODWYKONAWCÓW

Zasadą generalną odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawcę jest od-

powiedzialność cywilna tego kto powierza wykonanie czynności. Zasada taka obowiązuje w przypadku odpowiedzialności cywilnej z tytułu czynu niedozwolonego (art. 429 Kodeksu cywilnego), jak i w przypadku odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 474 Kodeksu cywilnego).

W przypadkach czynów niedozwolonych, czyli gdy sprawcy i poszkodowanego nie łączy umowa, sprawca szkody może zwolnić się od odpowiedzialności za podwykonawcę wykazując przesłanki wymienione w art. 429 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z jego treścią „kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności”.

Przesłanki braku winy w wyborze i zawodowego charakteru działalności podwykonawcy należy

traktować rozłącznie – wystarczy że jedna z nich zostanie spełniona, jednakże ciężar udowodnienia tych okoliczności będzie spoczywał na tym kto powierzył wykonywanie czynności.

W tym miejscu należy się zatrzymać nad kilkoma kwestiami:

a) forma powierzenia wykonania czynności – Kodeks cywilny nie zastrzega specjalnej formy powierzenia czynności (np. w drodze umowy), jednak w przypadku sporu ciężar dowodu czy nastąpiło powierzenie czynności będzie spoczywał na tym kto wywodzi dla siebie z tego tytułu korzystne skutki prawne. Jeśli na przykład spółdzielnia mieszkaniowa będzie próbowała uwolnić się od odpowiedzialności poprzez wskazanie, że wykonanie czynności sprzątania powierzyła innemu podmiotowi, będzie musiała udowodnić fakt powierzenia tych czynności. Odwrotnie – jeżeli podwykonawca będzie chciał się uwolnić od roszczenia osób trzecich, będzie musiał udowodnić, że nie powierzono mu czynności, z których wynikała szkoda.

b) wina w wyborze – brak winy w wyborze powierzący może udowodnić poprzez wykazanie, że dołożył należytej staranności w wyborze, sprawdził doświadczenie zawodowe i umiejętności wykonawcy, w tym jego możliwości organizacyjne w zakresie wykonania danych czynności.

c) zawodowy charakter działalności tego komu zobowiązanie zostało powierzone – powierzenie wykonywania czynności tzw. profesjonalście, czyli podmiotowi który zawodowo trudni się wykonywaniem takich jak powierzone czynności, jest ścieżką łatwiejszą do uwolnienia się powierzącego od odpowiedzialności. Ciężar dowodu zawodowego charakteru działalności spoczywa na powierzającym, jeżeli chce się on uwolnić od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną powierzonymi czynnościami. Do uznania charakteru czynności za zawodowy nie wystarcza wpis do ewidencji działalności gospodarczej lub wymienienie tego rodzaju działalności w KRS.

d) odpowiedzialność powierzającego za własne zaniechania – brak winy w wyborze tego kto ma wykonać czynności lub powierzenie wykonywa-

nia czynności profesjonalście nie wyklucza odpowiedzialności powierzającego za jego własne zaniechania (powstałe z jego winy).

Powyższej zasady nie można zastosować, jeżeli ten komu powierzono wykonywanie czynności podlega kierownictwu powierzającego i ma obowiązek

**MOŻLIWOŚCI UWOLNIENIA SIĘ OD
ODPOWIEDZIALNOŚCI NIE MA RÓWNIEŻ
OSOBA, KTÓRA WYKONUJĄC ZOBOWIĄZANIE
WOBEC SWOJEGO KONTRAHENTA
POWIERZYŁA WYKONANIE CZYNNOŚCI
PODWYKONAWCY, A SZKODA WYNIKA
Z NIEWYKONANIA LUB NIENALEŻYTEGO
WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA.**

stosować się do jego wskazówek (art. 430 Kodeksu cywilnego). W tym przypadku wykonawca powierzonej czynności występuje w roli podwładnego, a powierzający zajmuje pozycję zwierzchnika. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez podwładnego przypisana jest jego zwierzchnikowi, który powinien przyjąć na siebie obowiązek naprawienia szkody z uwagi na to, iż powierza wykonanie czynności drugiej osobie i zachowuje możliwość kierowania jej zachowaniem. Zwierzchnik odpowiada za powstałą szkodę na zasadzie ryzyka. Nie zwolni go od tej odpowiedzialności wykazanie braku winy w wyborze, czy wykonywanie czynności kierowniczych. Jedyną okolicznością egzonieracyjną jest brak winy osoby, której powierzył wykonanie czynności

Powyższa regulacja nie wyłącza odpowiedzialności tego, który wykonuje czynności – jego odpowiedzialność będzie solidarna z odpowiedzialnością powierzającego.

Możliwość uwolnienia się od odpowiedzialności nie ma również osoba, która wykonując zobowiązanie wobec swojego kontrahenta powierzyła wykonanie czynności podwykonawcy, a szkoda wynika z niewykonania lub nienależytego wykonania

**W PRZYPADKACH CZYNÓW
NIEDOZWOLONYCH, CZYLI GDY SPRAWCY
I POSZKODOWANEGO NIE ŁĄCZY UMOWA,
SPRAWCA SZKODY MOŻE ZWOLNIĆ SIĘ
OD ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA
PODWYKONAWCĘ WYKAZUJĄC
PRZESŁANKI WYMNIENIONE W ART. 429
KODEKSU CYWILNEGO.**

PRZYKŁADY

L.p.	Powierzający	Podwykonawca	Opis powierzonych czynności	Szkoda	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez podwykonawcę wobec osoby trzeciej nie będącej kontrahentem powierzającego (OC deliktowa)	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez podwykonawcę wobec kontrahenta powierzającego (OC kontraktowa)
I	Projektant	Asystent	Obliczenia do projektu	Szkoda polegająca na poniesieniu dodatkowych kosztów przebudowy obiektu wynikających z błędów w projekcie popełnionym przez asystenta projektanta	Art. 430 k.c.	Art. 474k.c.
II	Pracownia Projektowa Sp z o.o.	Branżysta	Projekt w specjalności konstrukcyjno-budowlanej	Szkoda polegająca na poniesieniu dodatkowych kosztów przebudowy obiektu wynikających z błędów w projekcie popełnionym przez branżystę	Art. 429 k.c.	Art. 474 k.c.
III	Generalny wykonawca remontu	Wykonawca robót instalacyjnych	Roboty ziemne	Szkoda polegająca na uszkodzeniu podziemnej infrastruktury	Art. 429 k.c.	Art. 474 k.c.

zobowiązania. Dla takich sytuacji ma zastosowanie art. 474 Kodeksu cywilnego – dłużnik odpowiedzialny jest jak za własne działanie lub zaniechanie za działania i zaniechania osób, z których pomocą zobowiązanie wykonywa, jak również osób, którym wykonanie zobowiązania powierza. Przepis powyższy stosuje się także w wypadku, gdy zobowiązanie wykonywa przedstawiciel ustawowy dłużnika. To oznacza, że w relacjach kontraktowych gdy uszkodzonym jest kontrahent, nie ma znaczenia że

dłużnik posługuje się podwykonawcą – dłużnik będzie ponosił odpowiedzialność jak za swoje działania lub zaniechania.

UBEZPIECZENIE

Ochrona ubezpieczeniowa na szkody wyrządzone przez podwykonawców zależy od rodzaju ubezpieczenia, a co za tym idzie od zakresu umowy ubezpieczenia, w oparciu o którą będziemy rozpatrywać daną szkodę.

W ubezpieczeniu obowiązkowym OC architektów i inżynierów budownictwa objęta jest odpowiedzialność cywilna architektów i inżynierów budownictwa za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego w związku z wykonywaniem samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. Zgodnie z § 17 ust. 25 Umowy Generalnej Odpowiedzialności Cywilnej Inżynierów Budownictwa Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa Numer UMP 114-0390/PIIB/14³, zawartej pomię-

dzy Polską Izbą Inżynierów Budownictwa a Ergo Hestia, ubezpieczyciel potwierdza objęcie ochroną ubezpieczeniową osób zatrudnionych przez ubezpieczonego na umowę o pracę lub na podstawie umów prawa cywilnego, wykonujących ją pod jego nadzorem i w granicach samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie i wykonywanych przez ubezpieczonego w ramach posiadanych uprawnień. Z powyższego wynika, że w obowiązkowym ubezpieczeniu OC inżynierów budownictwa ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wyrządzone przez osoby za które ubezpieczony inżynier ponosi odpowiedzialność jako osoba wykonująca samodzielną techniczną funkcję w budownictwie w ramach posiadanych uprawnień. W praktyce są to asystenci, osoby opracowujące.

W ubezpieczeniach dobrowolnych zakres ochrony zależy od postanowień konkretnej umowy. W dobrym standardzie rynkowym ubezpieczyciel w ubezpieczeniu OC dla pracowni projektowych, firm obsługi inwestycji, firm wykonawczych oferuje ochronę na szkody wyrządzone przez podwykonawców za których ponoszą odpowiedzialność osoby objęte ubezpieczeniem. Ubezpieczyciel będzie badał tę odpowiedzialność w kontekście art. 429 k.c., art. 430 k.c. i 474 k.c. W razie roszczeń

niezasadnych podejmie obronę przez takim roszczeniem.

PODSUMOWANIE

1. Zasady odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców uregulowane są w przepisach Kodeksu cywilnego w art. 429 k.c., 430 k.c., 474 k.c.

W UBEZPIECZENIACH DOBROWOLNYCH ZAKRES OCHRONY ZALEŻY OD POSTANOWIEŃ KONKRETNEJ UMOWY.

2. W obowiązkowym ubezpieczeniu OC inżynierów budownictwa ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wyrządzone przez osoby za które ubezpieczony inżynier ponosi odpowiedzialność jako osoba wykonująca samodzielną techniczną funkcję w budownictwie w ramach posiadanych uprawnień.

3. W ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej dla innej działalności niż wykonywanie samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie, zakres ochrony ubezpieczeniowej zależy od treści umowy ubezpieczenia i powinien być analizowany przed zawarciem ubezpieczenia. ■

OCHRONA UBEZPIECZENIOWA NA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ PODWYKONAWCÓW ZALEŻY OD RODZAJU UBEZPIECZENIA, A CO ZA TYM IDZIE OD ZAKRESU UMOWY UBEZPIECZENIA, W OPARCIU O KTÓRĄ BĘDZIEMY ROZPATRYWAĆ DANĄ SZKODĘ.

³ Pełny tekst umowy dostępny jest na stronie www.piib.org.pl w zakładce ubezpieczenia

OGŁOSZENIA O PRACY

Na stronie internetowej ŚIOIB znajduje się zakładka „OFERTY PRACY”, utworzona z myślą o szukających pracy oraz poszukujących pracowników.

ZACHĘCAMY DO ZAMIESZCZANIA TAM SWOICH OGŁOSZEŃ.

NEWSLETTER ŚIOIB

Przypominamy o newsletterze ŚIOIB. Powstał on zgodnie z jednym z wniosków XIV Zjazdu ŚIOIB. **Wysyłamy nim tylko te informacje, którymi członek Izby jest zainteresowany.** Mogą one dotyczyć:

- zmian prawa,
- doskonalenia zawodowego (w tym informacje o szkoleniach, konferencjach, seminariach...),
- bieżącej działalności izby (informacje o zawodach, konkursach...).

Aby otrzymywać newsletter wystarczy wejść na stronę internetową Izby, otworzyć na dolnym pasku zakładkę newsletter, wpisać swój adres e-mailowy, zaznaczyć wiadomości, które chce się dostawać i potwierdzić zwrotny mail.

NIEBOCZOWY „NA NOWO”

Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny i wsi Nieboczowy stanowi dobry przykład harmonii interesu ogólnopolskiego i interesu mieszkańców oraz lokalnej wspólnoty samorządowej, osiągniętej w drodze dialogu, negocjacji i wzajemnego poszanowania.

■ Maria Świerczyńska
W artykule wykorzystano materiały z publikacji uzyskanych z Gminy Lubomia.

Konceptcja budowy zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny ma swoją długą historię, sięgającą przełomu XIX i XX wieku, tj. czasu zaborów. Długo pozostała jedynie w sferze planów

i rozważań. Dopiero wielka powódź 1997 roku, zwana też „powodzią tysiąclecia”, powodując ogromne straty w gospodarce narodowej i mieniu prywatnym, wymusiła poważne zajęcie się tym tematem.

Plan budowy zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, chroniącego przed wielkimi powodziąmi około 2,5 miliona ludzi, od Raciborza po Wrocław, wiązał się z koniecznością zajęcia obszaru dwóch wsi -

Nieboczowy i Ligota Tworkowska - należących administracyjnie do gminy Lubomia. Na przeszkodzie realizacji zbiornika stanął, obok niewystarczających środków finansowych z budżetu państwa, brak zgody na wysiedlenie

**KONCEPCJA BUDOWY ZBIORNIKA
PRZECIWPOWODZIOWEGO RACIBÓRZ DOLNY
MA SWOJĄ DŁUGĄ HISTORIĘ, SIĘGAJĄCĄ
PRZEŁOMU XIX I XX WIEKU, TJ. CZASU ZABORÓW.**

ponad 700 mieszkańców. Upływ czasu i brak możliwości rozwoju wsi z powodu zakazu nowej zabudowy spowodowały, że część mieszkańców wyraziła wolę przesiedlenia się w inne miejsce pod warunkiem uzyskania satysfakcjonującego odszko-

w imieniu Państwa inwestorem budowy Zbiornika Racibórz, jako rozwiązanie nieefektywne ekonomicznie i hydrotechnicznie. Stowarzyszenie organizowało zebrania wiejskie z udziałem przedstawicieli regionalnych władz państwowych i samo-

2004 r. wojewoda śląski, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności. Mimo ostatecznej decyzji - odwołanie gminy nie zostało uwzględnione - sprawy budowy zbiornika posuwały się w wolnym tempie, m.in. z powodu protestów mieszkańców, niechęci urzędników do stosowania nacisków, niekompletnej dokumentacji projektowej.

Punktem zwrotnym było podpisanie w maju 2007 roku przez rząd RP umowy o pożyczkę na realizację programu zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Umowa z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju (Bankiem Światowym) przewidywała także zaangażowanie finansowe Banku Rozwoju Rady Europy oraz Unii Europejskiej. Zbiornik Racibórz zyskał więc źródło finansowania. W środkach z pożyczki Banku Światowego były też pieniądze na przesiedlenia, zarówno w formie indywidualnej, jak również z opcją budowy wsi Nieboczowy. Już na początku 2007 roku liderzy Nieboczowów – sołtys Łucjan Wendelberger oraz przewodniczący Stowarzyszenia na Rzecz Obrony przed Wysiedleniem Wsi Nieboczowy Romuald Mały - mieli świadomość, że brak zgody na przesiedlenie spowoduje stopniowe wyludnianie i likwidację wsi. Po wielu rozmowach i dyskusjach udało im się przekonać mieszkańców do zmiany stanowiska. Powołano do życia nową organizację - Stowarzyszenie na Rzecz Odtworzenia i Rozwoju Wsi

PUNKTEM ZWROTNYM BYŁO PODPISANIE

W MAJU 2007 ROKU PRZEZ RZĄD RP UMOWY

O POŻYCZKĘ NA REALIZACJĘ PROGRAMU ZWIĘKSZENIA

BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO.

dowania za utracone mienie. Byli to zwłaszcza mieszkańcy Ligoty Tworkowskiej (liczącej ok. 150 osób), natomiast mieszkańcy Nieboczów (liczących 550 osób) w ogromnej większości sprzeciwili się stanowczo wysiedlaniu wsi, protestując przeciw budowie zbiornika w wersji rządowej. W 2000 roku powołali Stowarzyszenie na Rzecz Obrony przed Wysiedleniem Wsi Nieboczowy, rozważając plany zabezpieczeń przeciwpowodziowych z uniknięciem wysiedlania. Historia Nieboczów sięga XIII wieku, kiedy były leśną osadą drwali i flisaków – pierwsze wzmianki pochodzą z 1240 roku. Dla współczesnych mieszkańców wieś stanowiła „małą ojczyznę”. Zaproponowany alternatywny wariant budowy zbiornika na terenach stawów hodowlanych Gospodarstwa Rybackiego Wielikąt został odrzucony przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) w Gliwicach – będący

rządowych oraz stało w imieniu mieszkańców pisma protestacyjne do władz państwowych, niewyrażające zgody na sprzedaż nieruchomości niezbędnych do budowy Zbiornika Racibórz. Wójt gminy Lubomia Czesław Burek, wspierający Nieboczowian, oraz przedstawiciele RZGW Gliwice naklaniali mieszkańców do zmiany stanowiska, przekonując o możliwości wybudowania dla nich osiedla w innym miejscu. Ponieważ na terenie gminy Lubomia znajdowała się największa część ziem przeznaczonych pod budowę zbiornika, w marcu 2004 roku jej wójt został zobowiązany do wydania decyzji o lokalizacji Zbiornika Racibórz, zgodnie z ówczesną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wobec odmowy wójta, kierującego się wolą mieszkańców wsi, decyzję o ustaleniu lokalizacji Zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz na rzece Odrze wydał w jego zastępstwie w dniu 5 lipca

Nieboczowy; tym samym zakończyło działalność Stowarzyszenie na Rzecz Obrony przed Wysiedleniem Wsi Nieboczowy.

Program nowego stowarzyszenia przewidywał odtworzenie wsi w nowym, wybranym przez mieszkańców miejscu we wsi Syrynia, oddalonym o 8 km od dotychczasowej lokalizacji. Negocjacje w sprawie warunków prawnych oraz środków na budowę nowej wsi prowadził wójt gminy Lubomia, bowiem samorząd sołecki nie posiada takich uprawnień; w spotkaniach uczestniczyli z głosem doradczym reprezentanci Nieboczów. Warunki przesiedlenia osób fizycznych, jak też zakres przedmiotowy i kształt infrastruktury nowej wsi były przedmiotem wielu narad, konsultacji i spotkań z przedstawicielami władz państwowych szczebla wojewódzkiego i krajowego. Trwały one aż 6 lat, ponieważ inwestor zbiornika – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach nie chciał się zgodzić na warunki mieszkańców i gminy Lubomia. Ostatecznie - w drodze kompromisu - nastąpiło podpisanie 3 umów pomiędzy gminą Lubomia a RGZW w Gliwicach na dofinansowanie budowy nowych Nieboczów.

W obecności reprezentantów mieszkańców Nieboczów podpisano 20 grudnia 2012 r. umowę na dofinansowanie na terenie nowej wsi budowy infrastruktury technicznej (drogi, chodniki, kanalizacja, oświetlenie, oczyszczalnia ścieków, sieci wodociągowe), a w dniu 27 marca 2013 r. umowę

wanie budowy nowej wsi nastąpiła faza projektowania wsi i uzyskania pozwoleń na budowę, również poprzedzona konsultacjami z mieszkańcami Nieboczów. Budowa została rozpoczęta w marcu 2014 r. w terenie prawie całkowicie pozbawionym niezbędnej infrastruktury, trwała

▲ Wizyta przedstawicieli Banku Światowego, RZGW i Biura Koordynacji Projektu na budowie.

PROGRAM NOWEGO STOWARZYSZENIA PRZEWIDYWAŁ ODTWORZENIE WSI W NOWYM, WYBRANYM PRZEZ MIESZKAŃCÓW MIEJSCU WE WSI SYRYNIA, ODDALONYM O 8 KM OD DOTYCHCZASOWEJ LOKALIZACJI.

na dofinansowanie budowy infrastruktury komunalnej (boiska sportowe, park, remiza strażacka, cmentarz, plac publiczny) oraz umowę na dofinansowanie budowy kościoła.

Gminie Lubomia powierzono budowę infrastruktury wsi, co miało miejsce po raz pierwszy w Polsce przy przesiedleniach ludności z terenów zbiorników przeciwpowodziowych. Dotychczas to zadanie było realizowane przez inwestorów zbiorników, czyli regionalne zarządy gospodarki wodnej.

Po podpisaniu umów pomiędzy Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach a gminą Lubomia o dofinanso-

5 lat i ostatecznie została zakończona i rozliczona do 30 czerwca 2019 roku.

W wyniku przesiedlenia mieszkańców Nieboczów zrealizowano następujące obiekty oraz elementy infrastruktury nowej wsi:

1. Za odszkodowania otrzymane od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach na podstawie wycen swoich nieruchomości, mieszkańcy wybudowali prawie 50 domów, kilka budynków gospodarczych i 2 zakłady usługowe. Tylko w pojedynczych przypadkach posiłkowali się kredytem.
2. Gmina Lubomia wybudowała 9 mieszkań komunalnych, w tym 7 na wynajem

► Czesław Burek, wójt gminy Lubomia

► Wizyta przedstawicieli Banku Światowego w trakcie budowy domów prywatnych jednorodzinnych

▼ Domy z mieszkaniem komunalnymi

i 2 własnościowe. Mieszkania na wynajem zasiedliły osoby, które otrzymały odszkodowania niewystarczające na wybudowanie domu lub też nie otrzymały odszkodowań w ogóle, ze względu na swoją sytuację prawną. Przydział mieszkań dokonał wójt gminy Lubomia na podsta-

wie zaakceptowanego przez RZGW regulaminu i opinii przedstawicieli mieszkańców. 2 mieszkania własnościowe zostały sfinansowane przez gminę Lubomia i sprzedane w drodze przetargu dla osób, które otrzymały wprawdzie odszkodowanie, ale ze względu na wiek, sytuację rodzinną i stan zdrowia nie zdecydowały się na budowę domu. Ponadto kilka mieszkań dla Nieboczowian pochodziło z zasobów gminy Lubomia - żadna z osób przesiedlonych nie została bez dachu nad głową. Mieszkania komunalne wybudowano w terminie od lipca 2016 do stycznia 2018 roku. Koszt mieszkań na wynajem w kwocie 1 114 698,34 zł został pokryty z dofinansowania RZGW Gliwice. Wykonawcą mieszkań, wybranym w drodze przetargu, była firma Dombud Anna Zadorożna Ryszard Zadorożny z Gliwic.

3. Wybudowano infrastrukturę techniczną w zakresie dróg, kanalizacji deszczowej, sanitarnej i sieci wodociągowej dla nowej wsi Nieboczowy za

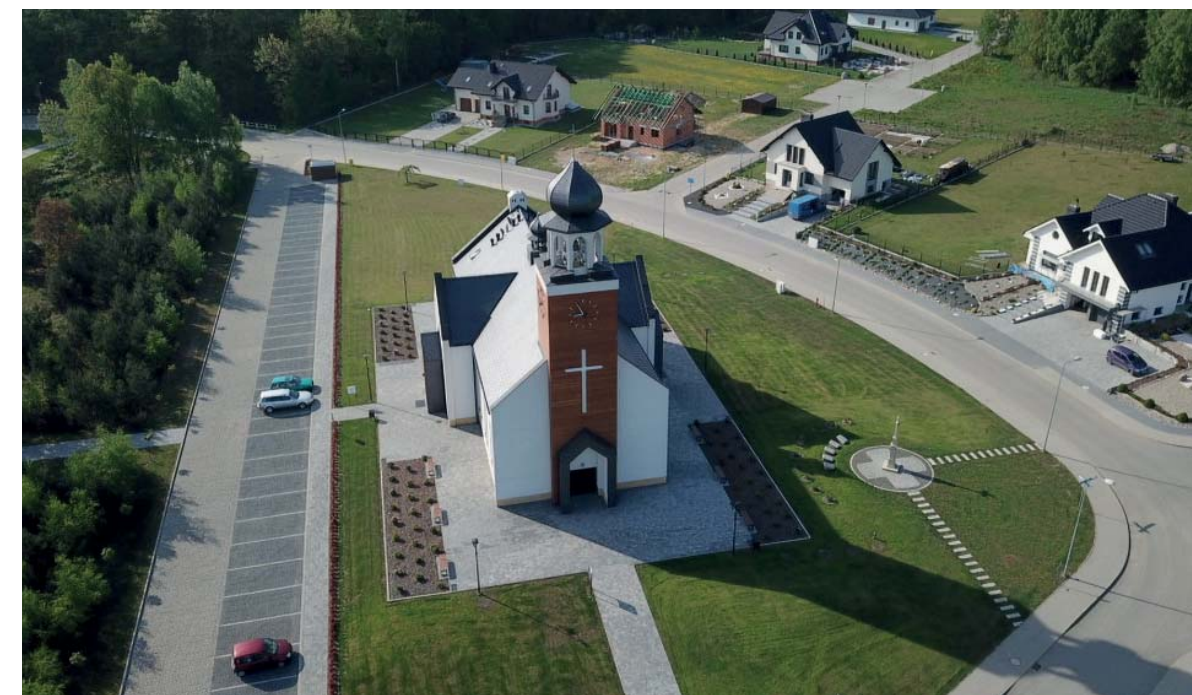
kwotę 17 948 963 zł, z czego koszt dofinansowania to 17 282 367 zł, wkład gminy Lubomia 666 596 zł. Wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu była „Firma Haller” z Katowic. Wybudowano 5 426 m.b. dróg, 3 800 m.b. chodników, 2 950 m.b. ścieżek rowerowych, 5 876 m.b. kanalizacji sanitarnej, 5 551 m.b. kanalizacji deszczowej, 5 215 m.b. sieci wodociągowej. Roboty zaczęły się, w marcu 2014, a zakończyły w marcu 2016 roku.

4. Parafia Rzymsko-Katolicka w Nieboczowach pod przewodnictwem proboszcza Mariusza Pacwy wybudowała kościół pw. Świętego Józefa Robotnika za kwotę 4 553 964 zł, z czego 2 284 986 zł pochodziło z dofinansowania RZGW Gliwice.

5. Przebudowano sieci elektryczne SN i NN na długości 7 095 m.b. Zainstalowano 245 punktów świetlnych. Koszt robót 1 718 682 zł został w całości pokryty z dofinansowania RZGW Gliwice. Roboty wykonała firma Grotex z Zabrza w terminie od lutego 2014 r. do stycznia 2016 r.

◀ Drogi

◀ Nowy kościół w Nieboczowach

Przeniesienie wsi w to miejsce to rezultat wytrwałego i bohaterskiego dążenia mieszkańców do ocalenia swojej małej ojczyzny - czytamy na pamiątkowej tablicy, wystawionej przed kościołem. Tablicę postawiono w sierpniu 2018 roku.

6. Zaprojektowano i wybudowano oczyszczalnię ścieków dla nowej wsi za kwotę 2 157 557 zł w całości ze środków dofinansowania RZGW Gliwice. Oczyszczalnię zrealizowała firma Carbotech ze Szczecina w terminie od października 2013 do października 2015 roku.

7. Wybudowano i zagospodarowano cmentarz wraz z przeniesieniem grobów z cmentarza w Nieboczowach oraz przenie-

siono do nowej wsi historyczne krzyże i kapliczki ze starych Nieboczów. Gmina dokonała ekshumacji szczątków ludzkich pochodzących od 598 osób ze starego cmentarza w Nieboczowach i przeniosła je wraz z grobami na 22 nekropolie, w tym ok. 300 na cmentarz w nowych Nieboczowach. Była to jedna z największych ekshumacji w powojennej Polsce. Przy cmentarzu znajdują się 43 miejsca parkingowe. Wykonawcą zadania była firma Bruki Trawiński z Raciborza za kwotę 4 205 852 zł, z czego 403 301 zł pokryła gmina Lubomia, pozostała kwota pochodziła z dofinansowania RZGW Gliwice. Roboty wykonywano w terminie od października 2015 do listopada 2017 roku.

8. Zrealizowano budynek Wiejskiego Domu Kultury z remizą Ochotniczej Straży Pożarnej, przedszkolem publicznym, rynkiem, placem wodnym. W ramach tego kontraktu wykonano również budynek Wiejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji z zapleczem socjalnym i odnową biologiczną oraz park o pow. 6,5 ha ze ścieżkami parkowymi o długości

▼ Wizytacja przedstawicieli Banku Światowego na nowym cmentarzu

▼ Wiejski Dom Kultury z remizą strażacką i przedszkolem publicznym – Dom im. Bohaterskich Nieboczowików

2157 m.b. Kontrakt zrealizowała firma Borbud z Raciborza za kwotę 18 803 023 zł, z czego 16 108 062 pochodziło z dofinansowania RZGW Gliwice, zaś 2 694 961 zł ze środków gminy Lubomia. Roboty zrealizowano od czerwca 2016 do czerwca 2019 roku.

9. Wybudowano boisko do piłki nożnej z ogrodzeniem wraz trybunami zadaszonymi oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej. Kontrakt zrealizowała firma Tamex Obiekty Sportowe z Warszawy za kwotę 5 481 076 zł pochodzącą w całości z dofinansowania RZGW Gliwice. Roboty realizowano od lipca 2016 do marca 2018 roku.

10. Ponadto, w ramach odrębnego kontraktu, wybudowano w parku streetwork, siłownię zewnętrzną oraz skatepark za kwotę 950 710 zł, w całości

pokrytą z dofinansowania RZGW Gliwice. Roboty zrealizowała firma Dombud Anna Zadorożna Ryszard Zadorożny z Gliwic. Roboty wykonywano od lipca 2016 do marca 2018 roku.

Zakupiono też wyposażenie obiektów kultury i sportu oraz przedszkola za kwotę 765 820 zł, z czego 580 729 zł pochodziło z dofinansowania RZGW, zaś 185 091 zł wyłożyła gmina Lubomia. Polska Spółka Gazownictwa wybudowała na terenie nowej wsi na własny koszt 4,2 km sieci gazowej wraz z 21. przyłączami.

Nadzór budowlany, łącznie z pełnieniem funkcji Inżyniera Kontraktu i usługami zarządzania kontraktem i projektowymi, wykonywała firma ECMG z siedzibą w Wiedniu – jako lider konsorcjum

– oraz firmy ECM Group Polska i Euro-Projekt Zbigniew Kuśmierz – partnerzy konsorcjum. Koszt powyższych usług w okresie od kwietnia 2014 do czerwca 2019 roku wynosił 4 028 261 zł, z czego 3 573 180 zł pochodziło z dofinansowania RZGW, zaś 455 081 zł ze środków gminy Lubomia. Grunty pod infrastrukturę nowej wsi wykupiła gmina Lubomia za kwotę ok. 1 700 000 zł ze środków własnych. Koszt nowej wsi Nieboczowy (bez gruntów pod infrastrukturę) wyniósł łącznie 59 459 628 zł, z czego 55 054 598 zł pokryło RZGW Gliwice, a 4 405 030 zł gmina Lubomia.

Budowa nowej wsi trwała wraz z fazą projektową 6 lat i była realizowana w trudnym pod względem ekonomicznym okresie. Na rynku budowlanym nastąpił

poważny wzrost cen materiałów budowlanych, zaś na rynku pracy istniały niedobory pracowników, co wiązało się ze wzrostem płac. Mimo tych przeszkód budowę udało się zakończyć bez większych komplikacji, jednakże

z ponad rocznym opóźnieniem. Na podkreślenie zasługuje dobra współpraca gminy od roku 2012 do chwili obecnej z inwestorem Zbiornika Racibórz – Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach, który nie ograniczył

się do funkcji kontrolnych przy budowie Nieboczów, ale również ze zrozumieniem podchodził do problemów, jakie występowały przy realizacji tej niezwyklej inwestycji, wielokrotnie pomagając je rozwiązać. ■

BUDUJĄC NOWĄ WIEŚ DLA OSÓB PRZESIEDLANYCH Z TERENU ZBIORNIKA RACIBÓRZ – STALIŚMY SIĘ – PAŃSTWO (RZGW), GMINA LUBOMIA I MIESZKAŃCY NIEBOCZÓW JEDNĄ DRUŻYNĄ, DAŻĄCĄ DO WSPÓLNEGO CELU – WYBUDOWAĆ ZBIORNIK RACIBÓRZ, MAJĄCY CHRONIĆ PRZED POWODZIĄ 2,5 MLN LUDZI, ALE I ZAPEWNIĆ GODNY BYT ORAZ „MAŁĄ” OJCZYZNĘ DLA PRZESIEDLONYCH. POTRAFILIŚMY ZBURZYĆ MUR, KTÓRY NAS DŁUGO DZIELIŁ I ZBUDOWAĆ MOST, KTÓRY POŁĄCZYŁ NASZE CELE – PAŃSTWO RZECZYPOSPOLITA POLSKA – ZREALIZOWAŁO SWÓJ CEL, NIE NISZCZĄC LOKALNEJ WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ. BUDOWA NOWEJ WSI NIEBOCZOWY KOSZTOWAŁA OK. 60 MLN ZŁ, CO STANOWI OK. 3 % WYDATKÓW NA BUDOWĘ ZBIORNIKA RACIBÓRZ. CZY BYŁO WARTO? – z wykładu i prezentacji Czesława Burka, wójta Lubomii.

► Boisko wielofunkcyjne i budynkiem WOSiR

▼ Boisko do piłki nożnej z trybunami

▲ Wieś Nieboczowy w czerwcu 2005

■ Andrzej Kulawik

ROUTE

Chyba już dosyć jazdy na dzisiaj. Trzeba pomyśleć o noclegu. Zjeżdżamy z drogi przy pierwszym z brzegu motelu. W jednym pokoju są dwa podwójne łóżka, więc nasza czwórka wygodnie prześpi noc za niecałe 100 dolarów.

► E Adams
st. Chicago

► Chicago -
autostrady
biegnące brzegiem
jeziora Michigan

Kiedy ponad 50 lat temu czytałem relacje Melchiora Wańkowicza z jego podróży po Ameryce czarnym, czterodrzwiowym De Soto, zapisane w trylogii: „Atlantyk – Pacyfik”, „Królik i Oceany” i „W pępku Ameryki”, nawet nie marzyłem, że 40 lat później pójdę jego śladem.

Z tych dobrze ponad tysiąca stron najlepiej zapamiętałem opisywaną przez niego łatwość podróżowania autem po Ameryce. Wynika ona z pewności zjedzenia posiłku, uzyskania noclegu w praktycznie dowolnym miejscu przy drodze, a w przypadku awarii auta

szybkość otrzymania pomocy, co jednak przy dzisiejszej niezawodności wypożyczanych samochodów zdarza się niezwykle rzadko.

Marzeniem niejednego mostowca jest zobaczyć Golden Gate Bridge. Przejechać po nim, ba przejść od jednego końca do drugiego. Moja praca projektanta mostów zapewniła mi środki na to aby marzenia zamienić na plany, a plany urzeczywistnić. Dla większości Polaków Ameryka zaczynała się w Chicago. Lecieć stąd samolotem do San Francisco, chociaż to wersja najtańsza, to jednak banał.

Amerykę trzeba przejechać autem, a jak autem to trasą drogową Route 66.

Otwieram kupiony w popularnym markecie Target „The road atlas ‘05”, ale nie znajduję tam śladu Route 66. Droga otwarta w 1926 roku, w 1985 została oficjalnie zamknięta. Odtąd nie ma jej na drogowych mapach. Istnieje „Historic U.S. 66 Route”, którą oczywiście można znaleźć w Internecie. Prowadzi z Chicago do Los Angeles przez

DROGA OTWARTA W 1926 ROKU, W 1985 ZOSTAŁA OFICJALNIE ZAMKNIĘTA. ODTĄD NIE MA JEJ NA DROGOWYCH MAPACH. ISTNIEJE „HISTORIC U.S. 66 ROUTE”, KTÓRĄ OCZYWIŚCIE MOŻNA ZNALEŹĆ W INTERNECIE.

stany: Illinois, Missouri, Kansas, Oklahoma, Texas, New Mexico, Arizona i California. Oficjalny

◀ Hannibal

► Andrzej, Ilona,
Kasia i Marco
lipiec 2010

**TAKICH OBIEKTÓW NA CAŁEJ DŁUGOŚCI ROUTE 66
JEST SPORO, SĄ TO PRZED W SZYSTKIM RESTAURACJE.
STACJE BENZYNOWE W WIĘKSZOŚCI SĄ NIECZYNNYMI
OBIEKTAMI MUZEALNYMI.**

Od ostatniego przystanku było już niecałe 100 km do Chain of Rocks Bridge (łańcuch skał) w St. Louis. W tym miejscu Route 66 przekracza Missisipi. Wybudowano tu nietypowy w swoim kształcie most. Na jednej ze śródkowych podpór zlokalizowanych w nurcie rzeki trasa mostu zagina się pod kątem 22 stopni. Obecnie most jest użytkowany przez pieszych i rowerzystów.

Do centrum Saint Louis wjeżdżamy drogą nr 3 przekraczając Missisipi mostem Mc Kinley. Kierujemy się w stronę parkingu pod Gateway Arch. Gateway Arch jest monumentalną budowlą w kształcie łuku wznoszącego się 262 m nad poziom terenu skweru zlokalizowanego nad brzegiem Missisipi. Łuk jest symbolem Saint Louis. Zbudowany został w połowie lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku wg projektu fińsko-amerykańskiego architekta Eero Saarinen. Ideą budowy tego obiektu było upamiętnienie ekspansji – podboju zachodnich terytoriów przez myśliwych, traperów i pionierów, ale także w celu przyciągnięcia turystów. Na szczyt łuku można dostać się specjalną windą. Do północnej krawędzi skweru przylega Eads Bridge. Most zaprojektowany przez Jamesa Buchanana Eadsa w 1874 roku, po siedmiu latach budowy. David P. Billington – profesor Princeton University w swojej książce zatytułowanej „The Tower and the Bridge: The New Art of Structural Engine-

ering” pisze o tym moście, że został wybudowany ponieważ projektant nie wiedział, że nie da się wybudować przęsła o rozpiętości większej niż 500 stóp. Tak twierdzili ówcześni amerykańscy profesorowie mostowcy. Tymczasem trzy przęsła przekraczające Missisipi mają po 525 stóp (160 m). Eads był inżynierem drogowym i był to jego jedyny most. Stalowe łuki zaprojektował do przenoszenia w dwóch poziomach: dołem ruchu kolejowego i górą drogowego. Do chwili obecnej most przenosi ruch linii metra oraz ruch samochodowy i pieszych.

Wieczorem opuszczamy Saint Louis międzystanową autostradą nr 44 i nocujemy w motelu przy autostradzie. Interstate 44 doprowadzi nas do Teksasu. Naj-

początek E Adams Street Chicago, koniec na moło w Santa Monica (Metropolia Los Angeles).

Route 66 krzyżuje się w Saint Louise ze znacznie starszą drogą Ameryki, znakomicie funkcjonującą do dziś. To rzeka Missisipi. Stanowi granicę między stanami Illinois i Missouri. Z Missisipi nie-

rozerwalnie łączy się nazwisko Marka Twaina. Dla wielu z nas pierwszy kontakt z Ameryką zaczynał się w dziecięcych latach od „Przygód Tomka Sawyera”. Później „Życie na Missisipi”, w której to powieści Mark Twain zawarł zapis swojej kariery pilota parostatków pływających na Missisipi. W żargonie pilotów pa-

rowców rzecznych „mark twain” oznacza „zaznacz dwa (sążnie głębokości)”, stąd też jego pseudonim literacki. Niewiele zbaczając z drogi odwiedziliśmy Hannibal – miasto nad Missisipi – gdzie Mark Twain spędził młodość, a obecnie znajduje się tam muzeum poświęcone jego pamięci.

Hannibal było pierwszym etapem naszej podróży na zachód. Stąd wróciliśmy na Route 66 nic nie tracąc z jej szlaku. Obecnie w większości stanów pozostały nieliczne odcinki tej historycznej drogi. Tylko w Tek-

sasie 91 % oryginalnej Route 66 jest w eksploatacji. Pierwsze obiekty, które zwiedziliśmy to Ariston Cafe gdzie zjedliśmy lunch i kilkanaście kilometrów dalej zabytkowa stacja benzynowa obecnie już nieczynna. Takich obiektów na całej długości Route 66 jest sporo, są to przede wszystkim restauracje. Stacje benzynowe w większości są nieczynnymi obiektami muzealnymi. Jedynie w Nowym Meksyku w Tucumcari na rogu Route 66 i First Street od początku funkcjonowania Route 66 jest czynna stacja Texaco.

**HANNIBAL – MIASTO NAD MISSISIPi –
GDZIE MARK TWAIN SPĘDZIŁ MŁODZIEŃCZE
LATA, A OBECNIE ZNAJDUJE SIĘ TAM
MUZEUM POŚWIĘCONE JEGO PAMIĘCI.**

**GRAND CANYON NATIONAL PARK UTWORZONO
W 1919 ROKU I DO DZIŚ STANOWI WIELKĄ ATRAKCJĘ.
KANION RZEKI KOLORADO JEST NAJGŁĘBSZYM KANIONEM
NA ŚWIECIE I JEGO GŁĘBOKOŚĆ WYNOŚI 1857 M.**

blizszy cel to odcinek Route 66 w Pulaski County w Oklahomie, gdzie w historycznym kształcie funkcjonuje ona równolegle do Interstate 44. Z tym odcinkiem Route 66 związane są dwa mosty przekraczające rzekę Big Piney. W 1923 roku wybudowano Devils Elbow Bridge. Most przekracza rzekę dwoma kratownicowymi przęsłami o rozpiętości po 50 m. Od północnej strony

teren zalewowy jest pokonywany czterema przęsłami betonowymi. Całkowita długość mostu wynosi 180 m. W czasie naszej wizyty most był bardzo zanieczyszczony. Obecnie został starannie wyremontowany.

W 1942 roku wybudowano Devils Elbow Arch Bridge dla nowego śladu Route 66. Droga uzyskała w tym miejscu dwie betonowe jezdnie rozdzielone

pasem zieleni, a na moście pasem betonowym. Był to pierwszy w USA odcinek drogi dwujezdniowej. Most przekracza rzekę trzema betonowymi łukowymi przęsłami o rozpiętości po 50 m. Całkowita długość mostu wynosi 195 m, a jego szerokość wynosi 18 m.

Opuszczamy Route 66 i autostradą I-44 kierujemy się do Oklahoma City, stolicy stanu Oklahoma. Zatrzymujemy się

w centrum. Spacerujemy i jemy obiad w starej restauracji. Wyjeżdżamy na autostradę I-40, która będzie nas prowadziła aż pod Los Angeles. Jedziemy w potężnej burzy. Czujemy przedsmak tornada – przecież to aleja tornad. Jest przełom czerwca i lipca, a to czas kiedy wędrują one najczęściej. Wreszcie późno wieczorem opuszczamy obszar burzy i zatrzymujemy się jak zwykle w motelu przy autostradzie.

Większość czasu w takiej podróży spędza się w aucie. Na tą wyprawę wypożyczyliśmy dużego vana Dodge'a. Każde z naszej czwórki ma w nim dość miejsca, a ponieważ wszyscy jesteśmy kierowcami każdy ma wystarczającą ilość czasu na swobodną kontemplację świata za oknem. Wypożyczenie auta w Ameryce jest banalnie proste. Trzeba mieć tylko prawo jazdy i kartę kredytową. Kredytową, nie płatniczą, gdyż tylko taka gwarantuje wypożyczalni zapłatę. Na autostradzie prawie wszyscy jadą z taką samą prędkością, a w atlasie drogowym odległości pomiędzy większymi miastami podawane są w godzinach.

Od Oklahomy naszym głównym celem w drodze nad Pacyfik jest Wielki Kanion Kolorado. Oklahoma i Texas to wielka równina – preria, ale w Nowym Meksyku zaczynają się góry. Wkraczamy na tereny indiańskie. Zatrzymujemy się na indiańskim targowisku. Spadkobiercy dawnych władców tych terytoriów zajmują się obecnie głównie tym samym co polscy górale podhalańscy. Sprzedają pamiątki. Kupujemy drobiazgi. Do dzisiaj przy łóżku mam amulet zapewniający dobre sny.

Amerykanie bez wątplenia znają się na robieniu interesów. Turystyka to wielki biznes, a parki narodowe znajdują w nim poczesne miejsce. Jest to interes, ale także zachowanie dla potomności (to obecnie także my) skarbów natury. Najstarszym, utworzonym w 1872 roku jest Yellowstone. Grand Canyon National Park utworzono w 1919 roku i do dziś stanowi wielką atrakcję. Kanion rzeki Kolorado jest najgłębszym kanionem na świecie i jego głębokość wynosi 1857 m. Położony jest na północnym obrzeżu stanu Arizona. W miejscowości Williams zbaczamy z autostrady I-40 i jedziemy 90 km na północ do

południowego wejścia (Grand Canyon National Park South Rim Entrance).

Przed nami ostatni odcinek. Już po zmroku przekraczamy granicę stanu California i zatrzymujemy się na nocleg w motelu. Dotarliśmy do ziemi obiecanej ludzi migrujących w latach wielkiego kryzysu lat trzydziestych ubiegłego wieku. Przypomina mi się powieść Johna Steinbecka „Grona gniewu”. Na autostradzie znaki kierują do miejscowości znanych z powieści i filmów o dzikim zachodzie. Wreszcie najstławniejsza ulica Sunset Boulevard prowadzi nas do plaży nad Pacyfikiem. Moczymy nogi w oceanie. Niespodziewane odczucie, woda jest zimna jak w Bałtyku, a to już początek lipca. Naszą podróż związaną z Route 66 kończymy spacerem na moło w Santa Monica – End of Trail.

Teraz możemy ruszać do głównego celu podróży: Golden Gate Bridge w San Francisco. Ale to już inna historia. ■

7 lipca 2020 r. zmarł

prof. STANISŁAW KUŚ,

przewodniczący pierwszego Komitetu Organizacyjnego Izby Inżynierów Budownictwa powołany Zarządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 maja 2001 roku. Doktor honoris causa Politechniki Rzeszowskiej, wieloletni rektor Politechniki Rzeszowskiej oraz zasłużony pracownik Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej.

Profesor Kuś urodził się 1 lutego 1925 r. w Rzeszowie. W 1951 roku ukończył Politechnikę Warszawską i tutaj prowadził działalność naukową. W 1976 r. związał się Politechniką Rzeszowską, na której uzyskał tytuł profesora zwyczajnego. W Rzeszowie kierował Katedrą Konstrukcji Budowlanych i przez trzy kadencje pełnił funkcję rektora politechniki. W 2014 r. został doktorem honoris causa tej uczelni.

*Profesor Stanisław Kuś był autorem i współautorem wielu projektów znanych obiektów w Polsce i za granicą, m.in. hali sportowo-widowskiej „Olivia” w Gdańsku, hal AWF w Warszawie, Stadionu Narodowego w Aleppo, **sprężonej części podziemnej hali widowiskowo-sportowej „Spodek” w Katowicach**, hal widowiskowych w Zgorzelcu, Koninie, Puławach i Rzeszowie, zespołu obiektów sportowych MOSiR w Rzeszowie, a także hali „Podpromie” w Rzeszowie.*

Profesor Stanisław Kuś otrzymał wiele odznaczeń, w tym Krzyż Kawalerski i Oficerski Polonia Restituta. W 2015 r. otrzymał Medal Honorowy Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w uznaniu zasług i zaangażowania na rzecz samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

■ KOMUNIKAT

Uchwałą Rady ŚIOIB nr 56/R/2020 z dnia 7 maja 2020 r. przyjęto nowe, uproszczone zasady przyznawania pomocy finansowej członkom ŚIOIB. Nowe zasady zostały wprowadzone na czas obowiązywania ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, nie dłużej niż do końca roku 2020. Aktualny Regulamin przyznawania pomocy finansowej znajduje się na stronie internetowej ŚIOIB.

Członków ŚIOIB, którzy w czasie epidemii zostali poszkodowani zdrowotnie lub doznali szkody finansowej w związku z utrudnieniami w pełnieniu samodzielnej funkcji w budownictwie, zachęcamy do składania wniosków o pomoc finansową.

Informacja telefoniczna pod nr. **32 229 80 87, 32 255 45 52, 32 608-07-22, 32 608-07-23**, wewn. 23.

■ POMOC TECHNICZNA DLA CZŁONKÓW ŚIOIB

Informujemy, że każdy członek ŚIOIB ma możliwość uzyskania pomocy w rozwiązaniu jego problemu technicznego związanego z wykonywaniem zawodu. W tym celu należy zwrócić się telefonicznie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub listownie do Biura ŚIOIB albo do Placówek Terenowych ŚIOIB.

Pozostaną w naszej pamięci *Non omnis moriar*

Drzewiecki Kazimierz
- członek OSD I i II kadencji

Fabian Andrzej
Gano – Kotula Ariana

Janosz Kazimierz
Józwiak Mieczysław
Kaluźny Zygmunt

Kawa Jan
- członek OKK IV i V kadencji

Lyczko Edward
Nowakowski Janusz
Paczkowski Andrzej

Papież Stanisław
Paulus Paweł
Ściepień Ireneusz

Zespół Redakcyjny

Tomasz Radziewski – przewodniczący
Maria Świerczyńska – redaktor naczelna

Biuro ŚIOIB w Katowicach

40-467 Katowice, ul. Adama 1b
tel./fax: 32 229 80 87; 32 255 45 52
www.slk.piib.org.pl
e-mail: biuro@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, wtorek, środa
od 9.00 do 16.00, czwartek od 10.00 do 18.00
piątek od 9.00 do 15.00
Obsługa prawna członków Izby:
czwartek od 13.00 do 16.00

Placówka Terenowa w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. 3-go Maja 10,
pokój nr 17, tel./fax. 33 810 04 74
e-mail: ptbielsko@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, środa od 9.00 do 15.00
wtorek od 11.00 do 17.00
czwartek od 10.00 do 16.00
piątek od 8.00 do 14.00

Placówka Terenowa w Częstochowie

42-200 Częstochowa, ul. Kopernika 16/18,
pokój nr 17 (budynek NOT - I piętro),
tel./fax: 888 202 896
e-mail: ptczestochowa@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek
od 10.00 do 13.00, środa od 12.00 do 15.00

Placówka Terenowa w Gliwicach

44-100 Gliwice, ul. Zwycięstwa 36,
II piętro w siedzibie Regionalnej Izby
Przemysłowo-Handlowej, tel./fax: 32 301 01 77
e-mail: ptgliwice@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, środa od 11.00 do 17.00
wtorek, czwartek od 12.00 do 17.00
piątek nieczynne

Punkt Informacyjny w Rybniku

44-200 Rybnik, ul. Jankowicka 23/25 III p.
tel./fax: 32 756 95 55
e-mail: ptrybnik@slk.piib.org.pl
Godziny dyżurów:
wtorek i czwartek od 15.00 do 17.00

Szczegóły o dyżurach członków
Prezydium Rady ŚIOIB i przewodniczących
organów dostępne są na stronie
www.slk.piib.org.pl

Publikowane artykuły prezentują stanowiska,
opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega
sobie prawo skracania i adjustacji tekstów. Mate-
riałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruki
i wykorzystanie opublikowanych materiałów
mogą odbywać się wyłącznie za zgodą redakcji.

Skład komputerowy, projekt, reklama

Anuncio
kontakt@anuncio.net.pl

FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO

W tym roku odbędzie się jubileuszowa, dziesiąta edycja organizowanego w ŚIOIB konkursu fotograficznego, którego tematem jest budownictwo. Mamy nadzieję, że jak co rok członkowie ŚIOIB przysłażą dużą ilość ciekawych zdjęć, a nagrodzone prace będą zdobić biuletyny, kalendarze i inne wydawnictwa naszej Izby. Druk zgłoszenia znajduje się na stronie www.slk.piib.org.pl, a zdjęcia prosimy nadsyłać od 1 sierpnia do 30 września 2020.

REGULAMIN KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO - 2020” ŚLĄSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

§ 1

1. Organizatorem Konkursu Fotograficznego pod nazwą **FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO - 2020** jest Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa /ŚIOIB/ z siedzibą w Katowicach Giszowcu, ul. Adama 1b, zwana dalej Organizatorem.
2. Konkurs przeprowadzony będzie w trzech kategoriach:
 - kategoria 1 - Budynki, budowle, budowy ze Śląska;
 - kategoria 2 - Budynki, budowle, budowy z Polski;
 - kategoria 3 - Budynki, budowle, budowy ze świata.

§ 2

Udział w Konkursie może wziąć każdy członek ŚIOIB w Katowicach, który ma opłacone składki, z wyłączeniem członków Jury.

§ 3

1. Warunkiem udziału w Konkursie jest przestanie wypełnionego i podpisanego formularza zgłoszeniowego z 1 zdjęciem. Każdy uczestnik Konkursu może dokonać zgłoszenia maksymalnie po 2 zdjęcia w każdej kategorii. Niewypełnienie któregośkolwiek punktu formularza, brak podpisu oraz podanie nieprawdziwych informacji powoduje wykluczenie z udziału w Konkursie.
2. Formularz wraz ze zdjęciem w formacie jpg, tiff należy przysyłać pocztą elektroniczną na adres: foto@slk.piib.org.pl oraz wypełniony i podpisany formularz wraz ze zdjęciem wydrukowanym na komputerze w formacie A5 lub odbitką wielkości 10x15cm – dla prawidłowej identyfikacji zgłoszonego zdjęcia - listownie na adres: Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, 40-467 Katowice, ul. Adama 1b.
3. Na zdjęciach nie może być zamieszczona data, ani inny napis, poza napisami istniejącymi na fotografowanych obiektach.
4. Organizator nie zezwala na stosowanie fotomontażu.
5. Zgłaszana do Konkursu fotografia nie może być nagrodzona w żadnym innym konkursie fotograficznym.
6. Organizator zastrzega sobie prawo do wykluczenia z Konkursu zdjęć niezwiązanych z tematyką Konkursu.

§ 4

1. **Zdjęcia należy nadsyłać w terminie od 1 sierpnia do 30 września 2020 r.**
2. W każdej kategorii zostaną wybrane i nagrodzone 3 najlepsze zdjęcia. Wyboru dokona jury w pięcioosobowym składzie (4 przedstawicieli Rady ŚIOIB i konsultant fotograficzny).
3. Kryteria wyboru najlepszych zdjęć:
 - zgodność z tematem konkursu;
 - walory artystyczne zdjęcia;

- jakość techniczna zdjęcia;
- oryginalność ujęcia.

§ 5

1. W Konkursie przewidziane są nagrody i dyplomy w każdej z trzech kategorii.
 - za zajęcie I miejsca - 1500 zł
 - za zajęcie II miejsca - 1000 zł
 - za zajęcie III miejsca - 700 zł
2. Organizator zastrzega sobie prawo do nieprzyznania I lub II nagrody oraz do przyznania nagród równorzędnych.
3. Nagrodzeni uczestnicy zostaną powiadomieni o miejscu i terminie ogłoszenia wyników Konkursu drogą mailową, na adres podany w zgłoszeniu.
4. Za zdobyte nagrody nie przysługuje inny ekwiwalent.
5. Zwycięzca nie ma prawa do sędowania nagrody na inną osobę.
6. Od zdobytej nagrody należy uiścić podatek zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 6

Wszystkie nagrodzone prace zostaną przedstawione w „Informatorze ŚIOIB” oraz na stronie internetowej ŚIOIB www.slk.piib.org.pl.

§ 7

Podpisane zgłoszenie prac fotograficznych na Konkurs jest równoważne ze zgodą na przyjęcie zasad Konkursu zawartych w niniejszym regulaminie oraz wyrażeniem zgody na wykorzystanie prac do publikacji w „Informatorze ŚIOIB”, na stronie internetowej ŚIOIB i w innych wydawnictwach ŚIOIB bez dodatkowych opłat.

§ 8

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie stosuje się przepisy prawa polskiego.

§ 9

Regulamin wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na stronie internetowej ŚIOIB www.slk.piib.org.pl.

§ 10

1. **Załącznikiem nr 1** do niniejszego regulaminu jest „Klauzula informacyjna” o ochronie danych osobowych oraz wizerunku uczestników. **Załącznikiem nr 2** jest „Zgłoszenie na Konkurs Fotograficzny Fotografujemy Budownictwo 2020”. (Załączniki wraz z Regulaminem konkursu w wersji elektronicznej znajdują się na stronie internetowej www.slk.piib.org.pl).
2. Zgłoszenie udziału w Konkursie jest jednoznaczne z akceptacją Regulaminu konkursu fotograficznego „FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO 2020”.